

R A P O R T
o stanie **Gminy Miejskiej Lubawa**
na dzień 31 grudnia 2023 roku

Spis treści

1. Charakterystyka Gminy.....	3
2. Uchwały Rady Gminy.....	5
3. Gospodarka finansowa.....	5
4. Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura techniczna.....	11
5. Gospodarka nieruchomościami.....	15
6. Ochrona środowiska.....	17
7. Drogi.....	25
8. Budownictwo mieszkaniowe.....	31
9. Opieka zdrowotna.....	32
10. Bezpieczeństwo publiczne.....	33
11. Pomoc społeczna.....	34
12. Oświata.....	43
13. Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	45
14. Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja.....	50
15. Działanie społeczne.....	56
16. Lubawski Budżet Obywatelski.....	62

1. Charakterystyka Gminy

Gmina Miejska Lubawa leży w województwie warmińsko - mazurskim i jest jedną z 7 gmin tworzących powiat iławski. Miasto Lubawa to jedno z 5 miast w powiecie iławskim i drugie pod względem wielkości. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Lubawa liczyła 9 963 mieszkańców, z których 9 755 posiadało meldunek stały (dane ewidencji ludności). Miasto zajmuje powierzchnię 16,84 km². Pierwsza wzmianka na temat ziemi lubawskiej mówiąca o istnieniu grodu w Lubawie pochodzi z 1216 roku. Świadczy o tym dokument podpisany przez papieża Innocentego III z 18 lutego 1216 roku, w którym potwierdza nadanie biskupowi pruskiemu Chrystianowi w posiadanie ziemi lubawskiej, stanowiącej darowiznę od nowo nawróconego władcy pruskiego Surwabuno. Lubawa uzyskała prawa miejskie w 1311 roku. Przez ponad 500 lat była siedzibą biskupów chełmińskich, którzy dbali o jej rozwój społeczny i gospodarczy.

Obecnie Lubawa jest miastem silnie rozwiniętym gospodarczo i społecznie. Świadczą o tym wysokie miejsca w rankingach ogólnopolskich i często pozycja lidera w klasyfikacji wojewódzkiej oraz wyróżnienia w konkursach:

- Lubawa się nie wyludnia, a zaludnia!

Ranking opublikowany przez portal www.polskawliczbach.pl pozycjonował miasta pod względem tych najszybciej wyludniających się. Opierał się na niezależnych danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego i analizował liczbę mieszkańców poszczególnych gmin w roku 2002 oraz 2021. Lubawa w Rankingu zajęła (najlepsze!), czyli ostatnie miejsce w województwie warmińsko – mazurskim z wzrostem ludności na poziomie 13,7 % oraz uplasowała się jako 57. miasto z największym przyrostem mieszkańców.

- Troska o finanse gminy.

W połowie ubiegłego roku ukazał się Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego sporządzony przez ekspertów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu w oparciu o dane pozyskane z Regionalnej Izby Obrachunkowej za 2022 rok. Lubawa w klasyfikacji ogólnopolskiej zajęła 63. miejsce w kategorii gmin miejskich, co dało jej 2. pozycję w województwie warmińsko – mazurskim oraz tytuł niekwestionowanego lidera w ujęciu powiatu iławskiego. W rankingu brano pod uwagę udział dochodów własnych w dochodach ogółem, relację nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem, udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, udział środków europejskich w wydatkach ogółem – bez poręczeń, relację zobowiązań do dochodów ogółem, udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących. Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego obejmował wszystkie gminy miejskie, miejsko – wiejskie, wiejskie, miasta na prawach powiatu oraz powiaty funkcjonujące w Polsce na dzień 1 stycznia 2022 roku i odbywał się bez wiedzy i udziału samorządów.

- Będzie coraz więcej mieszkańców.

Główny Urząd Statystyczny opublikował Raport prognozujący liczbę mieszkańców we wszystkich gminach w Polsce w perspektywie do 2040 roku. Opracowanie „Prognozy ludności dla gmin na lata 2023 - 2040” ukazuje, jak każdego roku będzie zmieniała się liczba ludności w poszczególnych samorządach. Dynamika wzrostu liczby mieszkańców w Lubawie nie będzie według prognozy zbyt duża, bo wyniesie +1,2 %, ale sam fakt utrzymania

jej w okolicach status quo okazuje się być sukcesem, patrząc na sytuację demograficzną naszego powiatu, gdzie niechlubni rekordziści mogą osiągnąć odpływ ludności na poziomie - 21,8 %.

- Lubawa – dobra do życia.

Pod koniec 2023 roku Serwis Samorządowy PAP po raz trzeci ogłosił wyniki rankingu „Gmina Dobra do Życia”. Badanie analizuje jakość życia mieszkańców w każdej z 2477 gmin w Polsce. W ogłoszonych Top 50 Lubawa zajęła 1. miejsce w województwie oraz 30. miejsce w Polsce w kategorii gmin miejskich. Ranking został przygotowany we współpracy z Polską Akademią Nauk w oparciu o 63 wskaźniki, tworzące wspólnie tzw. Wskaźnik Jakości Życia. Wśród badanych czynników znalazły się obejmujące następujące obszary: środowisko naturalne, rozwój demograficzny, rozwój społeczno - ekonomiczny, rynek pracy, warunki mieszkaniowe i energia, infrastruktura osadnicza i ład przestrzenny, zdrowie i bezpieczeństwo, dostępność i jakość usług, kultura i rekreacja, a także aktywność społeczna. Łatwo zauważyć, że wybrane wskaźniki można podzielić na takie, na które samorząd ma wpływ i takie, które od jego działań nie zależą. Gminy sklasyfikowano w pięciu kategoriach: miasta na prawach powiatu, strefy podmiejskie miast na prawach powiatu, gminy z siedzibą powiatu ziemskiego, gminy miejskie i miejsko - wiejskie z miastem powyżej 5 tys. mieszkańców oraz gminy wiejskie i miejsko - wiejskie z miastem poniżej 5 tys. mieszkańców. Ranking był bezpłatny, odbywał się bez wiedzy i udziału samorządów, a wykorzystane dane pochodzą głównie z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, ale również m.in. z Biura Informacji Kredytowej S.A., Centralnej i Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Komendy Głównej Policji, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Państwowej Komisji Wyborczej i wielu innych w których dane są udostępnione publicznie lub przekazane na prośbę organizatorów Rankingu.

- Podium w Rankingu Gmin Województwa.

Lubawa w kategorii gmin miejskich zajęła 2. miejsce, a w kategorii ogólnej, w której są oceniane wszystkie gminy naszego województwa z wyjątkiem miast na prawach powiatu, a więc Olsztyna i Elbląga, uplasowała się na miejscu 4. w Rankingu Gmin Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Ranking organizowany jest przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego przy współpracy z Urzędem Statystycznym w Olszynie pod patronatem honorowym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego i merytorycznym Banku Gospodarstwa Krajowego Regionu Warmińsko Mazurskiego oraz Związku Gmin Warmińsko - Mazurskich. Analizowane dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Finansów oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Pozycjonowanie gmin w zestawieniu opiera się o analizę 16 wskaźników, m. in. średnioroczne dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2020 - 2022, średnioroczne wydatki majątkowe inwestycyjne budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2020 - 2022, średnioroczny wskaźnik zadłużenia budżetów gmin w latach 2020 - 2022, średnioroczne środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi na finansowanie programów i projektów unijnych stanowiące dochodów budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2020 - 2022, saldo migracji na 1000 ludności w 2022 roku, wydatki budżetów gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca w 2022 roku,

udział środków przekazanych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w wydatkach bieżących w 2022 roku, odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w 2022 roku, przyrost naturalny na 1000 ludności w 2022 roku czy wydatki bieżące budżetów gmin na oświatę, wychowanie i opiekę nad dzieckiem w wieku do lat 3 na 1 mieszkańca w wieku przedprodukcyjnym w 2022 roku.

- Jest sukces kadencji!

Pismo Samorządu Terytorialnego Wspólnota opublikowało na początku 2024 roku ranking podsumowujący mijającą 5 - letnią kadencję samorządu terytorialnego. Lubawa w swojej kategorii „miasteczka” uplasowała się na 4. miejscu w województwie warmińsko - mazurskim w klasyfikacji ogólnej dumnie nazwanej „Sukces kadencji 2018 – 2023”. Pozycja tuż za podium w naszym województwie to równocześnie 185. miejsce w Polsce na 631 rankingowanych „miasteczek”. Lubawę wyprzedzają jedynie trzy miasta z naszego województwa Biskupiec, Mikołajki oraz Ruciane - Nida. Należy wspomnieć, że zarówno miasta powiatowe, jak i te na prawach powiatu oraz gminy wiejskie są sklasyfikowane w odrębnych kategoriach. W rankingu analizowano wskaźniki cząstkowe obejmujące działania samorządu w sferze finansowej, czyli te związane z budżetem miasta, ekonomiczne - rozpatrujące stan gospodarki lokalnej, infrastrukturalne - odnoszące się przede wszystkim do komunalnej infrastruktury technicznej oraz społeczne, czyli szeroko rozumiane realizowanie polityki społecznej, np. wyniki edukacyjne, ochrona środowiska, mieszkalnictwo komunalne czy opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech. Jak sami autorzy wskazują, mijająca kadencja była pod wieloma względami wyjątkowa. Decyzją parlamentu trwała rok dłużej niż pozostałe, trwała w cieniu pandemii COVID-19 i wojny na Ukrainie, a wysoka inflacja dewastowała budżety samorządów.

Rozwój gospodarczy powoduje, że Miasto utrzymuje się na progu bezrobocia dobrowolnego. Dominantę w gospodarce pełni przemysł meblarski oraz spożywczy. Miasto chętnie jest wybierane jako miejsce zamieszkania. Świadczy o tym dodatnie saldo migracji. Powoduje to dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego, a szczególnie wielorodzinnego, co wiąże się bezpośrednio z inwestycjami miejskiego samorządu w infrastrukturę techniczną: drogi, sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz społeczną: inwestycje w budynki oświatowe, jak przedszkole, szkołę oraz place zabaw, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe i siłownie zewnętrzne.

2. Uchwały Rady Gminy

W 2023 roku Rada Miasta Lubawa obradowała na 14 sesjach, na których podjętych zostało 125 uchwał i 11 obwieszczeń, w tym 47 aktów prawa miejscowego. W stosunku do pięciu uchwał właściwy organ nadzoru zastosował rozstrzygnięcie nadzorcze. Ustanowione akty prawa miejscowego zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Ponadto wszystkie uchwały zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Lubawa (<http://lubawa.bip-wm.pl>).

3. Gospodarka finansowa

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Zgodnie z art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest uchwała budżetowa.

Budżet Miasta na 2023 rok został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Lubawa Nr XLIX/411/2022 z dnia 21 grudnia 2022 roku. W 2023 roku budżet Miasta Lubawa był zmieniany 35 razy.

3.1. Realizacja budżetu

3.1.1. Wykonanie budżetu za 2023 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na 2023 rok	Wykonanie na 31.12.2023 r.	% wykonania	Wskaźnik struktury
I	Dochody ogółem	72 308 333,29	73 686 208,12	101,9	100,0
	- dochody bieżące	52 127 691,83	52 599 448,95	100,9	71,4
	- dochody majątkowe	20 180 641,46	21 086 759,17	104,5	28,6
1	Dochody własne	34 230 440,68	35 859 237,51	104,8	48,7
2	Subwencje	8 468 076,00	8 468 076,00	100,0	11,5
3	Uzupełnienie subwencji ogólnej – środki na uzupełnienie dochodów gmin	2 817 461,35	2 817 461,35	100,0	3,8
4	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin	611 452,00	503 983,27	82,4	0,7
5	Dotacje celowe na zadania bieżące	8 079 217,09	7 953 757,07	98,4	10,8
6	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących pozyskane z innych źródeł (Fundusz Pomocy Ukrainie).	928 546,13	928 546,13	100,0	0,0
7	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	31 213,57	29 887,22	95,8	0,1
8	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sfp – porozumienia (§ 246,271)	58 386,10	53 649,40	91,9	0,0
9	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	22 071,51	22 071,50	100,0	

10	Dotacje celowe i środki na zadania inwestycyjne	17 061 468,86	17 049 538,67	99,9	23,1
II	Wydatki ogółem	82 531 528,39	77 459 175,46	93,9	100,0
1	Wydatki bieżące	53 409 130,11	48 757 874,61	91,3	62,9
2	Wydatki majątkowe	29 122 398,28	28 701 300,85	98,6	37,1
III	Wynik za 2023 rok (+)nadwyżka (-) deficyt	- 10 223 195,10	- 3 772 967,34	36,9	

Budżet gminy Lubawa zamknął się deficytem budżetowym w wysokości 3 772 967,34 zł.

3.1.2. Poziom zadłużenia

Kwota długu publicznego na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 17 676 479,00 zł i dotyczyła zadłużenia Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Wielkość długu publicznego liczona w stosunku do planowanych dochodów stanowi 24,5 %, zaś do wykonanych 24,0 %. Zobowiązania finansowe Gminy Miejskiej Lubawa przedstawiają się następująco:

- Bank PKO BP SA Oddział korporacyjny w Gdańsku – 1 380 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2017 roku),
- Bank BS Brodnica – 2 950 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2018 roku),
- Warmiński Bank Spółdzielczy Jonkowo – 4 450 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2019 roku),
- Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie – 3 850 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2020 roku).
- Bank Spółdzielczy w Lubawie – 3 500 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2023 roku),
- WFOŚiGW w Olsztynie – 1 549 479,00 zł.

Spląty kredytów w 2023 roku wg zawartych umów wyniosły 2 150 000,00 zł i dotyczyły następujących banków:

- Bank Spółdzielczy Lubawa (na pokrycie planowanego deficytu w 2016 roku) – 850 000,00 zł,
- Bank PKO BP SA Oddział korporacyjny w Gdańsku (na pokrycie planowanego deficytu w 2017 roku) – 600 000,00 zł,
- Bank Spółdzielczy Brodnica (na pokrycie deficytu w 2018 roku) – 300 000,00 zł,
- Warmiński Bank Spółdzielczy Jonkowo (na pokrycie deficytu w 2019 roku) – 200 000,00 zł,
- Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie (na pokrycie planowanego deficytu w 2020 roku) – 200 000,00 zł.

W roku 2023 Miasto nie udzielało poręczeń i gwarancji. Przed rokiem 2016 udzielono poręczenia kredytu pod budownictwo mieszkaniowe dla LTBS w Lubawie do wysokości 675 000 zł. Wydatki na potencjalne spląty w 2023 roku zostały zaplanowane w wysokości przypadającej do spląty raty w kwocie 73 865,00 zł. Wydatków nie poniesiono.

Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania wymagalne:

Zobowiązania wymagalne w 2023 roku nie wystąpiły. Zobowiązań niewymagalnych wynikających z zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy Miasto nie posiada. Miasto nie emitowało papierów wartościowych.

3.1.3. Przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu oraz wskaźniki charakteryzujące sytuację finansowa Miasta Lubawa

Wyszczególnienie	Plan na 2023 r. po zmianach	Wykonanie na 31.12.2023 r.
A. Dochody	72 308 333,29	73 686 208,12
B. Wydatki	82 531 528,39	77 459 175,46
C. Wynik (A-B)	- 10 223 195,10	- 3 772 967,34
D. Finansowanie (E-F) z tego na pokrycie deficytu:	10 223 195,10	3 772 967,34
- kredyty i pożyczki	2 896 479,00	861 197,24
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	4 414 946,00	0,00
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	2 911 770,10	2 911 770,10
E. Przychody ogółem, z tego:	12 373 195,10	12 373 195,10
1. Kredyty i pożyczki	5 046 479,00	5 046 479,00
2. Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	4 414 946,00	4 414 946,00
w wolnych środkach: niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 UOFP	2 911 770,10	2 911 770,10
F. Rozchody ogółem, z tego:	2 150 000,00	2 150 000,00
1. Spłata kredytów	2 150 000,00	2 150 000,00
G. Kwota długu publicznego na koniec roku, w tym:	17 676 479,00	17 676 479,00
- stan zadłużenia Miasta z tytułu kredytów i pożyczek	17 676 479,00	17 676 479,00
H. Wskaźnik kwoty długu publicznego liczony w stosunku do dochodów planowanych/wykonanych	24,5	24,0
I. Łączna kwota przypadających do spłaty kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, potencjalnych kwot udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zobowiązań związku współtworzonego przez j.s.t.	3 475 436,00	3 208 253,41
J. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez j.s.t.	4,80	4,35

Wskaźnik długu publicznego został określony w art. 216 ust. 5 Konstytucji RP. Zgodnie z nim nie wolno zaciągać pożyczek lub udzielać gwarancji i poręczeń finansowych, w następstwie których państwowy dług publiczny przekroczy $\frac{3}{5}$ (60 %) wartości rocznego produktu krajowego brutto. W przypadku Gminy Miejskiej Lubawa wskaźnik wykonany z 2023 rok wyniósł 24,0 %.

3.2. Zaległości podatkowe i z mienia komunalnego

3.2.1. Podatek od nieruchomości

Stan należności w podatku od nieruchomości na 31.12.2023 r. wyniósł łącznie 101 653,36 zł, z tego należności wymagalne 101 333,36 zł.

3.2.2. Podatek rolny

Stan należności w podatku na 31.12.2023 r. wyniósł 9 942,88 zł, z tego należności wymagalne 9 942,88 zł.

3.2.3. Podatek leśny

Stan należności w podatku na 31.12.2023 r. wyniósł 132,00 zł z tego należności wymagalne 132,00 zł.

3.2.4. Podatek od środków transportowych

Stan należności w podatku na 31.12.2023 r. wyniósł łącznie 34 936,86 zł, z tego należności wymagalne 34 936,86 zł.

3.2.5. Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej

Stan należności w podatku na 31.12.2023 r. wyniósł 7 268,56 zł, z tego należności wymagalne 7 268,56 zł.

3.2.6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

Stan należności w podatku na 31.12.2023 r. wyniósł 1 722,57 zł, z tego należności wymagalne 752,57 zł.

3.2.7. Użytkowanie wieczyste nieruchomości

Stan należności na 31.12.2023 r. wyniósł 0,00 zł, z tego należności wymagalne 0,00 zł.

3.2.8. Najem i dzierżawa składników majątkowych

Stan należności na 31.12.2023 r. wyniósł łącznie 95 374,89 zł, z tego należności wymagalne 95 349,92 zł.

3.2.9. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności

Stan należności na 31.12.2023 r. wyniósł 0,00 zł.

3.2.10. Odpłatne nabycie prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Stan należności na 31.12.2023 r. wyniósł łącznie 9 940,22 zł, z tego należności wymagalne 1 267,62 zł.

3.2.11. Należności i zaległości z pozostałych tytułów

Należności z pozostałych tytułów w 2023 roku ogółem wyniosły 2 154 341,59 zł, w tym zaległości 2 010 619,78 zł. W pozostałych tytułach największą grupę należności i zarazem zaległości stanowią należności z tytułu dochodów j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (z tyt. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego itp.) w kwocie 1 978 372,16 zł.

3.3. Środki pozyskane z zewnątrz

L.p.	Nazwa projektu	Wartość zadania wg wniosku/umowy [zł]	Środki pozyskane z zewnątrz [zł]	Środki które wpłynęły do budżetu w 2023 r. [zł]
1.	Poprawa estetyki rynku Starego Miasta w Lubawie	178 458,24	113 552,00	113 552,00
2.	Budowa ulicy Polnej w Lubawie - etap I	2 978 075,64	2 918 514,13	0,00
3.	Modernizacja przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizowanym w Lubawie - etap II kontynuacja	2 601 512,26	1 881 900,00	1 881 900,00
4.	Budowa ulicy Siostry Antoniny Schneider oraz II etapu ulicy Władysława Asta	3 883 788,96	2 388 593,98	2 388 593,98
5.	Przebudowa drogi dojazdowej do osiedla mieszkaniowego przy ulicy Kopernika w Lubawie	1 230 000,00	1 205 400,00	1 205 400,00
6.	Remont ulicy Biblii Gutenberga w Lubawie	1 007 966,55	503 983,27	503 983,27
7.	Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Rzepnikowskiego w Lubawie	203 100,80	162 480,64	162 480,64
8.	Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Gdańskiej w Lubawie	225 945,80	180 756,64	180 756,64
9.	Modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych w Lubawie	7 334 000,00	6 967 300,00	0,00
10.	Z kulturą w plener	240 342,00	135 091,32	135 091,32
11.	Cyfrowa gmina	164 183,18	99 999,00	0,00
12.	Modernizacja Szkoły Podstawowej im. Mikołaja	13 351 921,52	11 614 627,37	9 864 627,37

	Kopernika w Lubawie.			
13.	Zakup zestawu narzędzi hydraulicznych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubawie	100 000,00	99 000,00	99 000,00
14.	Strzelnica w powiecie 2023	155 000,00	114 700,00	114 700,00
15.	Zakup i dostawa klatki treningowej do rzutu dyskiem na "Stadionie Łazienkowskim" w Lubawie	53 519,13	17 891,06	17 891,06
16.	Modernizacja obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Lubawie	2 200 000,00	1 980 000,00	0,00
	Razem	35 907 814,08	30 383 789,41	16 667 976,28

4. Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura techniczna

4.1. Zagospodarowanie Przestrzenne

Obszar miasta Lubawa (16,84 km²) posiada obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument bazowy został uchwalony w 1998 roku, a w latach kolejnych przyjmowano jego zmiany, odpowiadając na wnioski i potrzeby mieszkańców oraz przedsiębiorców, uwzględniając potencjał rozwojowy gminy i uwarunkowania przestrzenne. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w okolicach centrum miasta z przewagą terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Wzdłuż ulic Prusa, Grunwaldzkiej, Dworcowej, Rzepnikowskiego i Kupnera położone są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (kierunek północny zachód i południowy zachód oraz wschód od centrum miasta). Pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne przeznaczona jest również północno - wschodnia i wschodnia część miasta (przy ulicach Kopernika i Sadowej). Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej znajdują się przeważnie przy ulicy Warszawskiej i Gdańskiej, Rzepnikowskiego oraz Siostry Antoniny Schneider. Bezpośrednio do centrum miasta przylegają obiekty działalności usługowej, m.in. wzdłuż ulic Gdańskiej, Warszawskiej i Grunwaldzkiej, co związane jest z codzienną aktywnością mieszkańców. Śródmieście skupia tereny obiektów sakralnych (3 kościoły), a także zabytkowe domy i kamienice. Dwa cmentarze - parafialny i komunalny - znajdują się na północy miasta. Tereny produkcyjne zlokalizowane są w południowej oraz północnej i północno - wschodniej części miasta wzdłuż ulic Dworcowej, Borek i Unii Europejskiej oraz częściowo w części północno - zachodniej (wzdłuż ulicy Kopernika). Północna część miasta jest bezpośrednio powiązana z drogą krajową Nr 15 Olsztyn - Toruń. Część południowa przylega do linii kolejowej Lubawa - Zajęczkowo łączącej się z magistralą relacji Warszawa - Gdańsk. Kolejnym elementem zagospodarowania przestrzennego miasta są tereny zielone, z których najbardziej okazały jest Park Miejski „Łazienki Lubawskie”. Obrzeża miasta, a w szczególności jego wschodnia część, to tereny o funkcji rolnej. Pomimo położenia w rejonie turystycznym Polski Lubawa ma małą bazę noclegową, dysponuje trzema takimi obiektami. Ilość i jakość lokali gastronomicznych w Lubawie zaspokaja potrzeby lokalnych mieszkańców.

Stan przeznaczenia terenów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lubawa na koniec 2023 r. przedstawia się następująco:

- zabudowa mieszkaniowa - 12,53 % - 210,96 ha, w tym zabudowa wielorodzinna 18,14 ha,
- zabudowa usługowa - 3,6 % - 60,57 ha,
- użytkowanych rolniczo - 57,10 % - 961,68 ha,
- zabudowa techniczno - produkcyjna - 16,47 % - 277,34 ha,
- zieleni i wód - 4,3 % - 72,41 ha,
- komunikacji - 5,9 % - 99,36 ha,
- infrastruktury technicznej - 0,1 % - 1,68 ha.

W roku 2023 Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr LIV/460/2023 z dnia 31 maja 2023 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Lubawa. Ponadto w tym samym roku Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr LVII/487/2023 z dnia 25 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Lubawa oraz Uchwałę Nr LIX/496/2023 z dnia 28 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Lubawa.

4.2. Infrastruktura techniczna

4.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Zadanie zaopatrzenia w wodę mieszkańców Lubawy i innych odbiorców prowadzi spółka komunalna ze 100 % udziałem gminy - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubawie.

System zaopatrzenia w wodę Lubawy opiera się o pobór wód podziemnych z ujęcia znajdującego się w granicach miasta, tj. 4 studni głębinowych. Wydajność poszczególnych studni przedstawia się następująco:

Studnia nr 1 - $Q = 30,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 2 - $Q = 61,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 3 - $Q = 96,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 4 - $Q = 99,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Łączna maksymalna wydajność ww. studni wynosi $286,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

W skład stacji uzdatniania wody wchodzi zbiornik na wodę surową (podziemny) oraz 2 zbiorniki wody czystej (podziemne). Do uzdatniania wody stosuje się 5 filtrów pospiesznych Culligana. Uzdatnianie wody w filtrach następuje poprzez złożę manganowe, które w 2023 r. wraz z tzw. podsypką wymieniono we wszystkich filtrach. Dodatkowo od 2019 roku uzdatnianie wody następuje poprzez jej koagulację i nitryfikację biologiczną. W 2020 r. na SUW zainstalowano lampy promieniowania UV, które poprawiają stan higienizacji tej stacji.

SUW jest w stanie uzdatnić około 200 m^3 wody na godzinę. Obecny średni pobór wody surowej z istniejących studni wynosi około $2100 \text{ m}^3/\text{dobę}$, tj. około $90 \text{ m}^3/\text{h}$, w okresach letnich i suchych pobór wody sięga nawet około $150 \text{ m}^3/\text{h}$.

Istniejące studnie oraz Stacja Uzdatniania Wody w pełni zaspokajają obecne i rozwojowe potrzeby miasta. Istnieje natomiast potrzeba zbudowania dodatkowego zbiornika na wodę czystą (400 m^3), który zapewni stałą jej dostawę w szczytowych momentach dużego zapotrzebowania na wodę oraz w przypadku awarii sieci. Łączna długość sieci wodociągowej

obsługiwanej przez PWiK wynosi 55,2 km. Z sieci wodociągowej korzysta ponad 99 % mieszkańców miasta.

W 2023 roku PWiK zrealizował m.in. następujące zadania z zakresu gospodarki wodociągowej objęte „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021 – 2023”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/230/2021 Rady Miasta z dnia 26 lutego 2021 r.:

- budowa sieci wodociągowej w ulicy Lipowej w stronę Lip,
- wymiana złoża w filtrach i ich konserwacja na Stacji Uzdatniania Wody,
- wymiana przyłączy wodociągowych – nastąpiła wymiana starych i awaryjnych przyłączy wodociągowych oraz wymiana i wstawienie nowych zasuw, zaworów i rur wodociągowych w różnych częściach miasta (zależnie od potrzeb),
- budowa nowego ujęcia wody (studnia nr 4) wraz z włączeniem tego ujęcia do Stacji Uzdatniania Wody, działka nr 5 – 88 w pobliżu ulicy Pielgrzyma.

4.2.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych

Proces odbioru ścieków i ich oczyszczanie prowadzi spółka komunalna ze 100 % udziałem Gminy Miejskiej Lubawa - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubawie na bazie miejskiej oczyszczalni ścieków i sieci kolektorów sanitarnych o łącznej długości 52,8 km.

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest przy ulicy Toruńskiej 18 i składa się z:

- 3 reaktorów biologicznych CBR – FOS o pojemności łącznej około 8.150 m³,
- 2 zbiorników retencyjnych o pojemności łącznej około 2.100 m³, a także: zbiornika PIX, przepompowni ścieków surowych, budynku separacji zanieczyszczeń, piaskownika, komory wtórnej sedymentacji, 3 osadników pokoagulacyjnych, budynku stacji odwadniania osadów, stacji transformatorowej, budynku energetycznego, budynków garażowych, słonecznej suszarni osadów oraz 4 kompostowników.

Oczyszczalnia ścieków działa na zasadzie oczyszczania mechanicznego oraz biologicznego. Została zmodernizowana w latach 2010 - 2011 w trakcie realizacji zadania pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy miejskiej Lubawa”.

W 2018 r. PWiK uzyskało pozwolenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na produkcję z ustabilizowanego osadu ściekowego - środka poprawiającego właściwości gleby (nawóz) pod nazwą „Kompost lubawski”. Oczyszczalnia ścieków wykorzystywana jest w 60 - 70 %.

Obecnie oczyszczalnia oczyszcza ok. 80.000 m³/miesiąc, tj. ok. 2.600 m³/dobę, a jest w stanie maksymalnie oczyścić ponad 3.600 m³/dobę. Z sieci kanalizacyjnej korzysta obecnie około 99 % mieszkańców miasta Lubawa.

W 2023 roku PWiK zrealizował m.in. następujące zadania z zakresu gospodarki ściekowej objętych „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021 – 2023” przyjętym Uchwałą Nr XXIV/230/2021 Rady Miasta z dnia 26 lutego 2021 r.:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Lipowej w stronę Lip,
- modernizacja reaktora biologicznego nr 3 do oczyszczania ścieków,
- modernizacja zagęszczacza osadów ścieków na oczyszczalni ścieków.

4.2.3. Odprowadzanie wód opadowych

Sieć kanalizacji deszczowej na terenie miasta Lubawa istnieje wzdłuż większości ulic z odprowadzaniem wód opadowych przez separatory piasku i związków ropopochodnych do rzeki Sandeli i Elszki. Odprowadzane wody deszczowe są obowiązkowo poprzedzone urządzeniami podczyszczającymi, dostosowanymi do ilości ścieków i ładunku zanieczyszczeń.

Główne kolektory kanalizacji deszczowej odprowadzające wodę do otwartych rowów, korytek rzek występują:

- w północnej części miasta - kanał Ø600 (300 mb) biegnący pod drogą krajową Nr 15 i odprowadzający wodę z osiedla mieszkaniowego „Glinki” w Lubawie,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1200 – Ø1000 – Ø600 (100 mb) w ul. Kupnera łączący Łazienki Lubawskie ze stawem przy murach obronnych zamku,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1000– Ø800 (350 mb) w ul. Kupnera łączący Łazienki Lubawskie z rowem otwartym przy murach obronnych miasta,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1200 (100 mb) przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej ul. Gdańskiej – ul. Kupnera,
- w środkowej części miasta - kanał Ø800 (180 mb) przy ul. Gdańskiej - osiedle „Nowa Gdańska”,
- w południowej części miasta - kanał Ø1000 (300 mb) odprowadzający wodę z „Osiedla Królewskiego”,
- kanał Ø400 – Ø600 – Ø800 (650 mb) łączący południową część ze środkową częścią miasta odprowadzający nadmiar wód przy ul. Dworcowej i Gdańskiej. Wykaz separatorów i piaskowników w miejskiej kanalizacji deszczowej:
- 2 szt. ul. Unii Europejskiej - separator koalescencyjny kasetowy I i II (3-5 m³) + osadniki (4 m³),
- 1 szt. ul. Unii Europejskiej III - separator (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Kupnera/Pawia - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Kopernika - separator lamelowy (1,5 m³) + osadniki (3 m³),
- 1 szt. ul. Grunwaldzka - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Św. Barbary - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. pomiędzy ul. Gdańską a Witosa (za budynkiem byłego gimnazjum) - separator koalescencyjny (1,5 m³),
- 1 szt. ul. Gdańska - separator wraz z osadnikami (łączna pojemność 10 m³),
- 1 szt. ul. Kazimierza Wielkiego - separator lamelowy (10 m³),
- 1 szt. ul. Św. Barbary - piaskownik (1 m³),
- 1 szt. droga dojazdowa do Parku Miejskiego od strony kina - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. parking przy Restauracji „SPICHLERZ” - separator przy placu z kostki granitowej (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Lipowa - separator koalescencyjny (3,0 m³),
- 1 szt. ul. Ogrodowa - separator koalescencyjny (3,0 m³),
- 1 szt. ul. Sądowa - separator koalescencyjny (4,5 m³),
- 3 szt. ul. Sądowa - separator koalescencyjny/retencja,
- 1 szt. ul. Bankowa/Podgórna - separator koalescencyjny (2,0 m³),

- 1 szt. przejście z Placu Zamkowego do ul. Biblii Gutenberga dz. ew. nr 480/15 – separator koalescencyjny (1,5 m³),
- 1 szt. Browarowa - Ratuszowa - separator koalescencyjny (1,5 m³).

Sieć kanalizacji deszczowej w Lubawie wymaga stałej rozbudowy szczególnie ze względu na rozwijające się budownictwo mieszkaniowe i zwiększające się powierzchnie utwardzone dróg i placów, np. w 2023 r. wykonano kanalizację deszczową w ul. Jabłoniowej i odgałęzieniu ul. Kupnera.

4.2.4. Zaopatrzenie w gaz

W Lubawie gaz jako nośnik energii cieplnej, zarówno dla potrzeb gospodarstw domowych, jak i podmiotów gospodarczych, dostępny jest od 2006 roku. Miasto zaopatrywane jest w gaz przewodowy z gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Olsztynek - Iława gazociągiem średniego ciśnienia relacji Smykowo - Lubawa. Ponadto przez zachodnią część miasta przebiega nowo wybudowany gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia DN 300, PN 6,3 MPa relacji Brodnica Nowe Miasto Lubawskie - Iława. Strategicznym odbiorcą gazu w Lubawie jest SM Mlekovita, która wykorzystuje go do celów produkcyjnych. Do sieci gazowej podłączonych jest łącznie 170 budynków, w tym w 2023 roku zostało przyłączonych 34 budynków.

4.2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejący system zaopatrzenia w energię elektryczną w mieście Lubawa składa się z następujących elementów:

- sieć zasilająca 110 kV - przez Lubawę przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV Iława - Lubawa i Ostróda - Lubawa w granicach miasta jako linia dwutorowa (dwie linie na jednym słupie),
- Główny Punkt Zasilający (GPZ) Lubawa – stacja transformatorowa 110/15kV zlokalizowany przy ul. Borek,
- sieć linii średniego napięcia 15 kV (napowietrznych i kablowych) wychodzących z GPZ Lubawa i doprowadzających energię do stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- stacje transformatorowe 15/0,4 kV,
- miejska sieć rozdzielcza – niskiego napięcia 0,4 kV.

4.2.6. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło w Lubawie przedstawia się następująco:

- głównym źródłem zaopatrzenie w ciepło dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej jest prywatna kotłownia zlokalizowana przy ul. Warszawskiej,
- źródłem ciepła dla zakładów produkcyjnych są kotłownie zakładowe,
- innymi źródłami ciepła są lokalne kotłownie oraz urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

4.2.7. Obsługa telekomunikacyjna

Obsługa telekomunikacyjna w Lubawie przedstawia się następująco:

- zrealizowany jest system telefonii sieciowej szerokopasmowej,
- zrealizowane są 4 stacje bazowe telefonii komórkowej.

5. Gospodarka nieruchomościami

5.1. Zasób mienia komunalnego

Na dzień 31.12.2023 r. w zasobie nieruchomości na terenie miasta Lubawa znajdowało się łącznie 109,5458 ha gruntów. Dodatkowo w skład zasobu wchodziły grunty zlokalizowane na terenie sąsiednich gmin:

- teren samorządowej bocznicy kolejowej relacji Zajączkowo Lubawskie – Lubawa – Gmina Wiejska Lubawa obręb Mortęgi o powierzchni 4,29 ha oraz Gmina Grodziczno obręb Kuligi o powierzchni 0,87 ha,
- boisko treningowe przy OSiR – Gmina Wiejska Lubawa obręb Fijewo o powierzchni 1,7 ha,
- teren pasa drogowego ulicy Sadowej – Gmina Wiejska Lubawa obręb Fijewo o powierzchni 0,0223 ha.

Ponadto Gmina Miejska Lubawa jest właścicielem 6,3409 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

OFU	Użytek gruntowy	Powierzchnia (ha)
B	Tereny mieszkaniowe	8,2446
Bi	Inne tereny zabudowane	5,5648
Bp	Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	1,0878
Br	Grunty rolne zabudowane	0,056
Bz	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	7,0913
Dr	Drogi	50,0881
Tp	Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,6033
Lzr	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0,6181
Ł	Łąki trwałe	2,1177
N	Nieuzytki	2,288
Ps	Pastwiska trwałe	3,9809
R	Grunty orne	16,2294
Tk	Tereny kolejowe	5,6815
Tr	Tereny różne	4,96
W	Grunty pod rowami	0,7506
Ws	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,1837

5.2. Komunalny zasób mieszkaniowy

L.p.	Adres budynku	Liczba lokali	Lokale komunalne	Lokale socjalne	Lokale wykupione
A	Budynki stanowiące własność Gminy	53	52	1	0
1	Kupnera 21	9	9	0	0
2	Kupnera 54	6	6	0	0
3	Piaskowa 23	4	4	0	0
4	Piaskowa 29A	5	5	0	0
5	Poznańska 3	9	8	1	0
6	Przemysłowa 18	6	6	0	0

7	Przemysłowa 18A	14	14	0	0
B	Budynki w których działają wspólnoty mieszkaniowe	157	48	3	106
8	Rynek 5	24	3	0	21
9	Rynek 6	21	2	0	19
10	Zamkowa 1/7	30	4	0	26
11	19 Stycznia 19A 19B	14	8	0	6
12	19 Stycznia 19C	2	1	0	1
13	Poznańska 8	7	1	1	5
14	Zamkowa 19	5	3	0	2
15	Bankowa 7	7	3	0	4
16	Jagiellońska 1	7	2	0	5
17	Kopernika 53	10	7	0	3
18	Kupnera 4	4	2	0	2
19	Kupnera 13	12	5	2	5
20	Dworcowa 5	7	3	0	4
21	Piaskowa 29	7	4	0	3
Razem A + B		210	100	4	106

5.2.1. Zaległości czynszowe

Zadłużenie z tytułu czynszu najmu na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosło 95 349,92 zł. Z tego tytułu 19 najemców lokali komunalnych zalega z opłatami powyżej 3 miesięcy. W porównaniu do roku 2022 zaległości czynszowe notują tendencję rosnącą - na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosły 77 493,55 zł i dotyczyły 15 najemców lokali. Osoby posiadające zadłużenie mogą odpracowywać czynsz - w roku 2023 z tej możliwości skorzystało 5 osób. Odpracowanie czynszu możliwe jest na podstawie Zarządzenia Nr 47/2013 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie ustalenia formy spłaty zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych, zmienionego Zarządzeniem Nr 84/2017 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 22 września 2017 roku. W celu odzyskania niespłaconych wierzytelności lokatorskich najemcy oraz wszystkie pełnoletnie osoby zamieszkałe w zadłużonych lokalach zgłaszane są do Krajowego Rejestru Długów oraz prowadzone jest przeciwko nim postępowanie komornicze.

6. Ochrona środowiska

Zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju określa ustawa "Prawo ochrony środowiska" z dnia 27 kwietnia 2001 r. Na podstawie przepisów miejska polityka ochrony środowiska realizowana jest na bazie "Gminnego Programu Ochrony Środowiska", który jest zbieżny z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych Gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców gminy. Program Ochrony Środowiska jest przyjmowany do realizacji uchwałą Rady Miasta. Realizacja Programu jest monitorowana, a burmistrz co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji. Celem opracowania jest

wytyczenie kierunków i zaplanowanie działań w zakresie ochrony środowiska, które będą realizowane w Gminie Miejskiej Lubawa.

Obowiązujący Program Ochrony Środowiska Miasta Lubawa do roku 2030 został przyjęty przez Radę Miasta Lubawa w dniu 25 lutego 2022 r. Uchwałą Nr XXXVIII/334/2022. Program ochrony środowiska Miasta Lubawa do roku 2030 jest aktualizacją poprzedniego Programu opracowanego na lata 2017-2020, który został przyjęty Uchwałą Nr XLV/376/2018 Rady Miasta Lubawa z dnia 25 kwietnia 2018 r.

W Programie ochrony środowiska Miasta Lubawa zawarto w szczególności:

- odniesienie do dokumentów wyższego szczebla,
- ogólną charakterystykę miasta,
- ocenę obecnego stanu środowiska w mieście (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami),
- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,
- opis systemu realizacji POŚ.

Z realizacji Programu Ochrony Środowiska Miasta Lubawa do roku 2030 za lata 2021 i 2022 sporządzono Raport z jego realizacji, który został przyjęty Uchwałą Nr LXIII/537/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 20 grudnia 2023 roku w sprawie przyjęcia Raportu Burmistrza Miasta Lubawa z realizacji „Programu ochrony środowiska Miasta Lubawa do roku 2030” za lata 2021 – 2022.

6.1. Gospodarka odpadami

Lubawa należy do Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” z siedzibą w Działdowie. W skład EZG „Działdowszczyzna” poza Lubawą wchodzi następujące gminy: Gmina Działdowo, Gmina Miasto Działdowo, Gmina Grodziczno, Gmina Iłowo Osada, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Janowo, Gmina Kozłowo, Miasto i Gmina Lidzbark, Miasto i Gmina Nidzica, Gmina Płońsk i Gmina Rybno.

Gminy skupione w EZG „Działdowszczyzna” wchodzi w skład Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Gospodarka odpadami w Regionie Zachodnim opiera się na następujących Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych zarządzanych przez EZG „Działdowszczyzna”:

- instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów w Działdowie - część mechaniczna i Zakrzewie - część biologiczna,
- kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowisku odpadów w Zakrzewie (gmina Działdowo).

Ponadto w Regionie Zachodnim znajdują się następujące RIPOK-i zarządzane przez inne podmioty:

- instalacja mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów, składowisko odpadów w Rudnie (gmina Ostróda) – ZUOK RUDNO Sp. z o.o. (Związek Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”),

- instalacja mechaniczno - cieplnego przetwarzania odpadów w Różankach (gmina Susz) Bioelektra Group S.A.,
- składowisko odpadów i instalacja mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów w Różankach (gmina Susz) – NOVAGO Sp. z o.o. Mława.

Odpady komunalne zebrane i odebrane z terenu miasta najpierw trafiają do stacji przeładunkowej z sortownią w Działdowie, a następnie do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Regionalna instalacja w Działdowie zlokalizowana jest przy ulicy Przemysłowej 61. W jej skład wchodzi: sortownia, kompostownia, składowisko w Zakrzewie. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz odpady gromadzone selektywnie odbierane są zgodnie z zawartą umową przetargową i przekazywane do RIPOK w Działdowie. Obiekt spełnia wymogi środowiskowe i ma uregulowany stan formalno - prawny. Kwaterę III składowiska w Zakrzewie o pojemności 280 tys. m³ wybudowano w 2016 roku. Na terenie Lubawy odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych jest prowadzony w systemie pojemnikowym i workowym. Prowadzona jest zbiórka selektywna następujących frakcji:

- papier i tektura, w tym opakowania, gazety czasopisma, itd.,
- opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne,
- szkło i odpady ze szkła oraz metalu,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone,
- popiół,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlano - remontowe i rozbiórkowe (możliwość oddania w PSZOK),
- zużyte opony (możliwość oddania w PSZOK),
- przeterminowane leki (w dwóch aptekach na terenie miasta),
- zużyte baterie i akumulatory (w punktach sprzedaży takich produktów),
- opakowania po środkach ochrony roślin (w punktach sprzedaży takich środków),
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd., możliwość oddania w PSZOK),
- odzież i tekstylia.

Selektywnie zebrane odpady gromadzone są w workach i pojemnikach w następujących kolorach:

- niebieski z przeznaczeniem na papier i tekturę,
- żółty z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne i metale,
- zielony z przeznaczeniem na szkło,
- brązowy z przeznaczeniem na odpady zielone ulegające biodegradacji.

Na terenie Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” funkcjonują 4 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w tym także w Lubawie przy ulicy Dworcowej. Punkt ten, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, świadczy usługi, polegające na przyjmowaniu bezpłatnie odpadów pochodzących z plastiku, papieru, szkła, wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, metali, opon, drewna, szkła płaskiego, odpadów zielonych, opakowań po farbach i lakierach, wyrobów wielkogabarytowych pochodzących z plastiku (meble ogrodowe, donice, krzesła, stoły, skrzynki itp.), leków przeterminowanych, zużytych baterii i akumulatorów małowabarytowych oraz odpadów budowlano – remontowych

(z remontu prowadzonego we własnym zakresie). Ilość posegregowanych odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne jest przyjmowana nieodpłatnie w ilości łącznej nie większej niż 500 kg na rok od właściciela nieruchomości.

Tabele gospodarki odpadami dotyczące miasta Lubawa

Rodzaje i ilości odpadów wytworzonych na Stacji Przeladunkowej Odpadów przekazanych do odzysku i recyklingu w okresie 12 miesięcy 2023 roku.

wraz z Sortownią w procesie sortowania i przetwarzania odpadów -

Opak. ze szkła	Opak. z pap. i tektury	Opak. z tworzyw sztucznych	Opak. wielomat. er.	Opak. z metali	ZSEiE	Baterie	Żelazo i stal	Zużyte opony	Drewno	OGÓLEM
15 01 07	15 01 01	15 01 02	15 01 05	15 01 04	20 01 36	20 01 33	20 01 40	16 01 03	191207	
[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
183,37	100,06	188,73	10,66	46,30	18,26	0,06	3,29	9,54	12,66	572,93

Ilość odpadów przyjętych i przetworzonych w Instalacji Komunalnej - Sortowni Działdowie

w

Przyjęte odpady system selektywnej zbiórki	Przyjęte odpady niesegregowane 20 03 01	Odpady Przetworzone
[Mg]	[Mg]	[Mg]
668,22	2011,12	2679,34

Odpady ulegające biodegradacji przyjęte do Instalacji Komunalnej – Kompostowni

Odpady przyjęte w 2023 r.
536,94 Mg

Podział odpadów o kodzie 19 12 12 powstających po przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów z selektywnej zbiórki w Instalacji Komunalnej – Sortowni w Działdowie.

Odpady przyjęte na stację	Odpady bio 19 12 12 (frakcja podsitowa)	Odpady 19 12 12 (frakcja nadsitowa)
[Mg]	[Mg]	[Mg]
2679,34	1318,48	737,39

Podział odpadu o kodzie 20 03 07 - odpadów wielkogabarytowych - rodzaj i ilość odpadów powstających z ich przetwarzania

20 03 07		17 04 05		19 12 07		Sprzedaż 20 03 07 Mg	Magazyn 20 03 07 na 2023 r. Mg
Zebrane 2023 r. Mg/Rok	Magazyn z 2022 r. Mg	Wytworzone z 20 03 01 Mg	Wytworzone z 20 03 07 Mg	Wytworzone z 20 03 01 Mg	Wytworzone z 20 03 07 Mg		
85,46	-	2,05	1,24	2,64	10,02	74,20	-

Odpady dostarczone z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Lubawie

L.p.	Rodzaj odpadów przyjętych	Kod	Masa [Mg]
1	Zużyte opony	16 01 03	9,54
2	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	67,24
3	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	17 09 04	42,22
4	Papier i tektura	20 01 01	1,81
5	Szkło	20 01 02	3,50
6	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	11,54
7	Tworzywa sztuczne	20 01 39	1,17
8	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	47,04
Razem			184,06

Podział niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 przyjętych i przetworzonych w Instalacji Komunalnej – Sortowni - rodzaj i ilość odpadów wytworzonych w procesie ich przetwarzania w 2023 r.

Poszczególne surowce wtórne odebrane ze strumienia dostarczonych odpadów komunalnych – 20 03 01													
Odpady przyjęte do przetworzenia 20 03 01	Papier 15 01 01	Tworzywa 15 01 02	Szkło 15 01 07	Opakowania wielomateriałowe 15 01 05	Opakowania 15 01 04	Baterie 20 01 33	17 04 05	Gruz 17 01 01	Gruz 17 01 02	19 12 07	19 12 12 BIO	19 12 12	Strata
Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok								
2011,12	38,86	27,93	27,35	5,98	23,77	0,06	2,05	16,78	7,93	2,64	1318,48	503,23	36,06

6.2. Ochrona powietrza

Od roku 2018 Gmina Miejska Lubawa na wsparcie wymiany pieców zabezpiecza w swoim budżecie określoną kwotę. Dotacja jest udzielana do wyczerpania środków finansowych w danym roku. Od roku 2018 do końca 2022 roku w ramach Programu została dofinansowana wymiana 151 pieców węglowych ze środków finansowych samorządu w łącznej kwocie 564 tys. zł. W 2023 roku liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie wyniosła 26 na łączną kwotę 78 tys. zł. W dniu 27 lutego 2023 r. Rada Miasta Lubawa Uchwałą Nr LI/431/2023 przyjęła „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Lubawy do roku 2030”. Plan został sporządzony w celu zaplanowania działań, które przyczynią się do osiągnięcia celów w zakresie zmniejszenia emisji CO₂, zwiększenia udziału energii pochodzącej z OZE, zmniejszenia zużycia energii finalnej na terenie Miasta Lubawy, które będą realizowane do roku 2030. W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Lubawy zawarto w szczególności:

- opis uwarunkowań strategicznych,
- ogólną charakterystykę gminy z oceną stanu środowiska,
- opis elementów systemu energetycznego i transportowego gminy,
- bazową inwentaryzację emisji na terenie Miasta Lubawy,
- opis obszarów problemowych,
- długoterminową strategię, cele i zadania oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,
- opis systemu realizacji PGN.

PGN dla Miasta Lubawy opracowywano w dwóch etapach:

I. W pierwszym etapie zgromadzono i przeanalizowano dane dotyczące obecnego stanu zagadnień związanych z produkcją i wykorzystaniem energii w głównych sektorach (mieszkaniowy, komunalny i użyteczności publicznej, przemysłowy, transportowy) oraz zanieczyszczeniem powietrza w Lubawie. Następnie sporządzono bazową inwentaryzację emisji oraz zidentyfikowano obszary problemowe.

II. W drugim etapie opisano długoterminową strategię, wyznaczono cele i zobowiązania oraz zaplanowano zadania. Przy planowaniu zadań uwzględniono uwarunkowania zewnętrzne (programy ochrony środowiska wyższego szczebla, strategie i inne dokumenty planistyczne). Sporządzono szczegółowy harmonogram realizacji i oszacowano koszty realizacji poszczególnych zadań, zaplanowano system realizacji PGN.

Realizacja programu jest monitorowana, a Burmistrz co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji.

Azbest

Z dotacji na usunięcie pokryć dachowych zawierających azbest od roku 2011 do końca 2022 roku skorzystało 62 mieszkańców na łączną kwotę 71 582,42 zł. W roku 2023 dotację otrzymały 2 osoby na łączną kwotę 4.066,04 zł.

6.3. Ochrona zwierząt

Działania w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oparte są na Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Lubawa. W roku 2023 Program został przyjęty Uchwałą Nr LI/430/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 27 lutego 2023 r. W ramach jego realizacji Gmina Miejska Lubawa współpracuje ze

Schroniskiem w Tatarach „Podaj Łapę”. Schronisko działa na podstawie Uchwały Zgromadzenia Ekologicznego Związku Gmin Działdowszczyzna, do którego należy Lubawa. Na koniec 2023 roku w schronisku przebywało 6 psów. Wydatki związane z ochroną zwierząt w 2023 roku obrazuje poniższa tabela.

L.p.	Nazwa	Koszt brutto (zł)
1	Opłata za schronisko wraz z opłatą za wylapywanie psów	38 112,08 zł
2	Usługa weterynaryjna	9 480,00 zł

6.4. Gospodarka wodno – ściekowa

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Polska, przystępując do Unii Europejskiej, zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 roku. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, by wywiązać się z zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 roku. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie.

Gmina Miejska w KPOŚK

Mając na uwadze obowiązujące przepisy 18 grudnia 2020 r., Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr XXII/220/2020 w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Lubawa, która opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego 9 lutego 2021 r. W wyniku dokonanego przeglądu obszaru, wielkości i granic aglomeracji Lubawa stwierdzono, że wystąpiła konieczność aktualizacji obszaru, wielkości i granic aglomeracji Lubawa.

Aglomeracja Lubawa swoim zasięgiem obejmuje teren Miasta Lubawa oraz część Gminy Lubawa. W celu wyznaczenia aglomeracji Lubawa w dniu 5 października 2020 r. zawarto Porozumienie Nr IGK.604.24.2020 pomiędzy Miastem Lubawa a Gminą Lubawa.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokonano zmian w przebiegu granic aglomeracji. Główne zmiany dotyczą: dostosowania przebiegu granic aglomeracji do zapisów „Wytucznych do wyznaczenia, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji” wydanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w lipcu 2019 r. - tzn. wyłączenia działek, przez które nie przebiega sieć kanalizacji sanitarnej oraz uzupełnienia wynikającego z wybudowania nowych odcinków sieci kanalizacji oraz zweryfikowano wielkość aglomeracji wyrażoną w równoważnej liczbie mieszkańców RLM.

W związku z rozwojem Miasta Lubawa w okresie od 2015 r. nastąpił wzrost wielkości aglomeracji Lubawa do 30 442 RLM. Wielkość aglomeracji zgodnie z Uchwałą Nr XII/277/15 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Lubawa oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lubawa (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego z dnia 10 grudnia 2015 r., poz. 4838) wynosi 28 670 RLM. Różnica wynosi zatem $30\ 442 - 28\ 670 = 1\ 772$ RLM, co oznacza wzrost o ok. 6,2 % RLM w stosunku do roku 2015.

System zbiorczej kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Lubawa ma łączną długość 52,8 km, w tym 50,5 km stanowi kanalizacja grawitacyjna, a 2,3 km kanalizacja tłoczna.

W aglomeracji Lubawa z systemu zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej korzysta 10 725 osób i 19 004 RLM wynikających z dopływu ścieków przemysłowych. Ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków korzysta 277 mieszkańców (łącznie z terenu Miasta Lubawy i Fijewy). Funkcjonuje 85 zbiorników bezodpływowych i 11 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Biorąc pod uwagę fakt, że wielkość aglomeracji to 30 442 RLM, a liczba osób niekorzystających ze zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej to 277 RLM (osób), obecnie zapewniony jest 99,09 % poziom skanalizowania ($100 - (277/30\ 442 \times 100) = 99,09$). W odniesieniu do liczby mieszkańców (stałych) i osób czasowo przebywających w aglomeracji (razem 11 002 osób) zapewniony jest 99 % poziom skanalizowania.

Zieleń miejska

Terenami zieleni zajmuje się firma wyłoniona w drodze zamówień publicznych. W 2023 roku była to Lubawska Spółka Komunalna. Wykonawca zajmował się m. in. koszeniem terenów zielonych, wycinką drzew, sadzeniem drzew i krzewów, sadzeniem kwiatów sezonowych na klombach i rabatach, ukwiecaniem konstrukcji kwiatnikowych kwiatami oraz innymi pracami pielęgnacyjnymi związanymi z utrzymaniem zieleni.

7. Drogi

7.1 Zasób drogowy

7.1.1. Drogi krajowe

Przez teren miasta Lubawa przebiega droga krajowa Nr 15 Toruń - Lubawa - Ostróda w klasie GP (główna ruchu przyspieszonego) o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m.

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	ul. Olsztyńska	1343 N	1 530
2	ul. Toruńska	1272 N	1 980
		Razem	3 510

7.1.2. Drogi wojewódzkie

Przez teren miasta Lubawa przebiegają następujące drogi wojewódzkie:

- Nr 537 Lubawa - Frygnowo - Pawłowo w klasie drogi (ulicy) zbiorczej Z,
- Nr 541 Lubawa - Lidzbark - (Żuromin - Dobrzyń) w klasie drogi (ulicy) zbiorczej Z.

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Kupnera	DW 537	2 789
2	19 – go Stycznia	DW 537	1 000

3	Wyzwolenia	DW 541	800
4	Dworcowa	DW 541	980
5	Składowa	DW 541	600
6	Sadowa	DW 541	1 045
7	Parkowa	DW541	400
		Razem	7 614

7.1.3. Drogi powiatowe

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Kopernika (Lubawa - Losy)	1343 N	1 120
2	Przemysłowa (Lubawa - Targowisko Dolne - Rakowice)	1272 N	1 478
3	Dworcowa (Lubawa - Mortęgi)	1345 N	1 800
4	Towarowa	2862 N	453
		Razem	4 851

W ramach projektu Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1272N Rakowice - Lubawa na odcinku Targowisko Dolne - Lubawa, ul. Przemysłowa w Lubawie ma zostać wybudowana nowa jezdnia asfaltowa wraz z kanalizacją deszczową i nowym oświetleniem ulicznym. Wzdłuż drogi mają powstać nowe chodniki, ciąg pieszo - rowerowy oraz ścieżka rowerowa dwukierunkowa. Dodatkowo w jezdni zostaną zamontowane progi zwalniające. Długość odcinka na terenie Gminy Miejskiej wynosi 1,5 km. Na przygotowanie dokumentacji projektowej Gmina Miejska Lubawa przekazała powiatowi iławskiemu dotację w wysokości 24 tysięcy złotych. W 2023 został wykonany nowy chodnik wzdłuż ul. Przemysłowej na odcinku 400 mb. Gmina Miejska Lubawa przekazała powiatowi iławskiemu dotację w wysokości 75 tysięcy złotych.

7.1.4. Drogi gminne

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Bankowa	G 210018	102
2	Biskupia	G 210014	82
3	Browarowa	G 210019	168
4	Chopina	G 210031	90
5	Rynek	G 210025	197
6	Grunwaldzka	G 210050	1340
7	Jagiellońska	G 210055	147
8	Kilińskiego	G 210021	99
9	Kościelna	G 210012	95
10	Kowalska	G 210023	51
11	Krasińskiego	G 210029	89
12	Krótką	G 210013	30
13	Kwiatowa	G 210056	719
14	Leśna	G 210034	86
15	Lipowa	G 210044	2476
16	Łącznikowa	G 210010	78
17	Łazienna	G 210042	157
18	Łąkowa	G 210043	282

19	Mickiewicza	G 210027	224
20	Matejki	G 210040	755
21	Nowa	G 210038	76
22	Ogniowa	G 210022	65
23	Ogrodowa	G 210057	311
24	Orla	G 210037	67
25	Pawia	G 210058	221
26	Piaskowa	G 210026	684
27	Plac Zamkowy	G104	80
28	Podgórna	G 210020N	52
29	Pod Murami	G 210009	176
30	Pomorska	G 210024	222
31	Ratuszowa	G 210011	51
32	Reja	G 210039	106
33	Reymonta	G 210036	88
34	Sądowa	G 210048	1158
35	Słoneczna	G 210030	81
36	Słowackiego	G 210033	87
37	Spichlerzowa	G 210015	86
38	Sucharskiego	G 210035	99
39	Św. Barbary	G 210059	843
40	Ruczyńskiego	G 210028	212
41	Wąska	-	37
42	Wojska Polskiego	G 210032	254
43	Wiśniowa	G 210040	246
44	Składowa	G 210002	997
45	Borek	G 210049	1663
46	Olsztyńska - droga gruntowa pod Byszwałd	G 210054	1203
47	Toruńska – odgałęzienie od ul. Borek	G2	488
48	Toruńska – droga gruntowa do ul. Przemysłowej	-	765
49	Kupnera – wewnętrzna od ul. Kupnera	-	176
50	Polna	G 210045	2411
51	Piaskowa – wewnętrzna od ul. Piaskowej	-	68
52	Zamkowa	G 210016	170
53	Jana Pawła Papieża II	G 210007	207
54	Żeromskiego	G 210041	312
55	Grzymowicza	G 42	84
56	Wincentego Witosa	G 41	178
57	Biblii Gutenberga	G 210008	305
58	Wybudowanie pod Borek	-	580
59	Unii Europejskiej	G 210068	1613
60	Pielgrzymia	G 210046	1510
61	Sadowa	G 210001	2054
62	Bolesława Chrobrego	G 35	218

63	Kazimierza Wielkiego	G 36	529
64	Królowej Jadwigi	G 37	205
65	Mieszka I	G 38	125
66	Władysława Asta	G 39	1190
67	Władysława Jagiełły	G 43	526
68	Nad Jesionką	G 210060	524
69	Władysława Lamparskiego	G 210061	90
70	Siostry Antoniny Schneider	G 210063	516
71	Stanisława Wolskiego	G 210064	451
72	Franciszka Patera	G 210065	261
73	Bolesława Prusa	G18	495
74	Księcia Surwabuno	G5	117
75	Biskupa Chrystiana	G4	170
76	Jodłowa	G6	185
77	Biskupa Mikołaja Chrapickiego	G9	211
78	Gdańska	G25	371
79	Kardynała Stefana Wyszyńskiego	G17	147
80	Jabłoniowa	G31	165
81	Warszawska	G21	540
82	Poznańska	G23	304
83	Rzepnikowskiego	G22	775
84	Nowa Sadowa	G30	230
85	Jesionowa	G28	833
86	Dębowa	G29	556
87	Księdza Janusza Stanisława Pasierba	-	255
		Razem	37 342

7.1.5. Tereny kolejowe

Przez obszar miasta Lubawa przebiega linia kolejowa do przewozów towarowych Nr 252 Zajęczkowo Lubawskie - Lubawa z bocznica kolejową prowadzącą do terenów produkcyjnych. Linia kolejowa zapewnia możliwość wymiany towarowej pomiędzy Lubawą a resztą Polski i Europy dzięki połączeniu linii kolejowej Nr 252 z magistralą kolejową Gdynia - Warszawa. Linia kolejowa Nr 252 jest własnością Gminy Miejskiej Lubawa.

7.1.6. Trasy rowerowe

Przez miasto Lubawa przebiega wariant międzynarodowej rowerowej Trasy Tysiąca Jezior Północnych z Europy Zachodniej w kierunku Litwy i Białorusi. Trasa ta prowadzona jest w województwie warmińsko - mazurskim przez Iławę, Ostródę, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Kętrzyn, Węgorzewo, Gołdap z wariantem przebiegu na odcinku Iława - Lubawa - Olsztynek - Olsztyn. Długość ścieżek rowerowych w mieście na koniec 2022 r. wyniosła 12,20 km, z czego odcinkiem o długości 5,44 km administruje Wojewódzki Zarząd Dróg w Olsztynie. Wykaz ścieżek rowerowych przedstawia się następująco:

- 2,70 km - ścieżka rowerowa od zalewu do „Lip”,
- 2,40 km - ścieżki rowerowe wzdłuż ul. Unii Europejskiej,
- 0,70 km - ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Borek,

- 1,64 km - ścieżka rowerowa do „Lip” wzdłuż ul. Kupnera,
- 0,26 km - ścieżki rowerowe na osiedlu „Nowa Gdańska”,
- 0,18 km - ścieżka rowerowa wzdłuż murów zamkowych od strony ul. Kupnera,
- 3,80 km - ścieżka rowerowa wzdłuż DW 541,
- 0,26 km – ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Kazimierz Wielkiego,
- 0,26 km – ścieżka wzdłuż ul. Gdańskiej.

7.2. Drogowe zadania inwestycyjne

Rok 2023 był kontynuacją wcześniej rozpoczętych przedsięwzięć drogowych, czasem budowy, przebudowy i projektowaniem nowych zadań drogowych w następującym zakresie:

- budowa ulicy Siostry Antoniny Schneider oraz II etapu ulicy Władysława Asta - w ramach tego zadania w listopadzie 2020 r. zlecono opracowanie dokumentacji projektowej budowy ulicy Siostry Antoniny Schneider oraz II etapu ulicy Władysława Asta, a w tym: budowę ciągów pieszo - jezdnych z odwodnieniem i oświetleniem. W 2021 r. zakończono prace nad dokumentacją projektową dotyczącą budowy ul. S. A. Schneider (etap I) i uzyskano decyzję pozwolenia na budowę. Zakończono również prace projektowe dotyczące budowy ul. Wł. Asta (etap II) i w dniu 23.12.2021 r. uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Po przeprowadzonej procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych podpisano umowę z Wykonawcą. Zadanie zostało zakończone w 2023 roku,
- budowa ulicy Polnej w Lubawie - w ramach zadania planuje się budowę ulicy Polnej w Lubawie – etap I (odcinek o długości około 500 mb od skrzyżowania z ulicą Kupnera), w tym: budowę jezdni wraz oświetleniem i rowami odwadniającymi. W ramach tego zadania latach 2020-2021 trwały prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej, dla której uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. W 2022 roku zostały wypłacone odszkodowania za grunty przejęte pod realizację inwestycji. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja szósta – PGR. Zadanie zostanie zrealizowane w 2024 r.,
- modernizacja ciągów pieszych na osiedlu Glinki - w ramach tego zadania wykonano budowę ciągu pieszego pomiędzy ul. Matejki a ul. Żeromskiego - chodnik o długości 80 mb,
- przebudowa drogi dojazdowej do osiedla mieszkaniowego przy ulicy Kopernika - w 2021 roku opracowano dokumentację projektową, która zakłada budowę ciągu pieszo - jezdnego wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz budowę ciągu rowerowego wraz z oświetleniem. Inwestycja ma zostać wykonana na osiedlu po byłym PPGR przy ul. Kopernika będącego niegdyś częścią PPGR w Ostródzie. Zadanie to będzie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. W grudniu 2022 r. ogłoszone zostało postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych. Zadanie zostało zrealizowane w 2023 r.,
- budowa ulicy Olsztyńskiej – etap I - w ramach tego zadania opracowano dokumentację projektową budowy drogi wraz z oświetleniem i odwodnieniem na odcinku od ul. Borek do istniejącej drogi gruntowej ul. Olsztyńskiej. Uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Zaplanowano pozyskanie środków zewnętrznych na realizację tej inwestycji w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych -

edycja piąta - Rozwój stref przemysłowych jednakże projekt nie uzyskał dofinansowania. W roku 2023 zostały poniesione wydatki związane z wypłatą odszkodowań za przejęte nieruchomości niezbędne do realizacji zadania,

- budowa ulicy Nowa Sadowa - w 2021 roku opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy jezdni, chodnika, oświetlenia i odwodnienia ulicy Nowa Sadowa. W 2022 roku wybudowano część oświetlenia ulicznego. Zadanie zostanie zrealizowane ostatecznie w 2024 r.,

- modernizacja przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizowanym w Lubawie - etap II kontynuacja. W ramach zadania zagospodarowano śródmiejską przestrzeń publiczną w Lubawie położoną w pasie dawnej fosy staromiejskiej u zbiegu ulic Warszawskiej i Kupnera. Zadanie obejmowało przebudowę drogi wewnętrznej i parkingów, budowę ścieżki rowerowej i chodników, przebudowę północnego chodnika ul. Kupnera i częściowo chodników w ul. Warszawskiej, przebudowę instalacji oświetlenia elektrycznego, budowę instalacji monitoringu wizyjnego, budowę obiektów małej architektury. W ramach zadania przeprowadzono również prace konserwatorskie pomnika Chrystusa Króla oraz tablic pamiątkowych zlokalizowanych u zbiegu ul. Warszawskiej i ul. Kupnera. Prace zrealizowano w 2023 roku,

- modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych w Lubawie - w ramach zadania na terenie miasta Lubawa planowane są remonty i przebudowy dróg, chodników, parkingów, przejść dla pieszych. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma. W pierwszym kwartale 2024 roku planowane jest ogłoszenie postępowania przetargowego o udzielenie zamówienia publicznego. Planowany termin wykonania robót budowlanych 2024-2025 r.,

- przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Rzepnikowskiego w Lubawie - w ramach zadania zaplanowane jest wykonanie przebudowy przejścia dla pieszych w ul. Rzepnikowskiego w Lubawie – przejście przy skrzyżowaniu z ul. Mieszka I. Prace przewidują wykonanie m. in.: przebudowy kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni, przebudowy chodników i drogi z kostki betonowej, przebudowę przejścia dla pieszych z regulacją pod wyniesienie z kostki betonowej, oświetlenia oraz roboty wykończeniowe. W 2023 r. przeprowadzono procedurę przetargową i wyłoniono Wykonawcę robót. Planowany termin zakończenia robót – czerwiec 2024 r. Zadanie to otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - nabór 2023,

- przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Gdańskiej w Lubawie - w ramach zadania zaplanowane jest wykonanie przebudowy przejścia dla pieszych w ul. Gdańskiej w Lubawie – przejście przy Zespole Szkół w Lubawie. Prace przewidują wykonanie m. in.: przebudowę kanalizacji deszczowej z odtworzeniem nawierzchni, przebudowy chodników z kostki betonowej, przebudowę przejścia dla pieszych z regulacją pod wyniesienie z kostki betonowej, oświetlenia oraz roboty wykończeniowe (oznakowanie poziome i pionowe i rekultywacja terenu). W 2023 r. przeprowadzono procedurę przetargową i wyłoniono Wykonawcę robót. Planowany termin zakończenia robót – czerwiec 2024 r. Zadanie to otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - nabór 2023.

8. Budownictwo mieszkaniowe

W roku 2023 budownictwo mieszkaniowe w Lubawie realizowane było w dwóch formach:

- budownictwo jednorodzinne własnościowe,
- budownictwo wielorodzinne własnościowe - deweloperskie.

W ramach budownictwa jednorodzinnego indywidualnego w 2023 roku oddano do użytkowania 9 budynków mieszkalnych. W roku 2022 – 15 domów, w roku 2021 – 31 domów, w roku 2020 - 19 domów, 7 w 2019 r., w roku 2018 - 10 budynków i w 2017 roku - 11 budynków.

Jeszcze kilka lat wstecz w Lubawie odnotowywany był spadek zainteresowania budownictwem jednorodzinnym na rzecz zainteresowania mieszkaniami w budownictwie wielorodzinnym. Obecnie duże zainteresowanie budownictwem jednorodzinnym wynika ze wzrostu zamożności mieszkańców Lubawy i chęci podwyższenia poziomu zamieszkania, ale także jest to wynik napływu do Lubawy kadry wysoko wykwalifikowanej o wysokich dochodach.

Budownictwo wielorodzinne własnościowe (deweloperskie) w 2023 na rynku lubawskim realizowały dwa podmioty i w tej formie wybudowane zostało 140 mieszkań w 2 budynkach przy ul. Nowa Sadowa i ul. Stanisława Wolskiego. W 2022 roku oddano do użytkowania 147 mieszkań, w 2021 roku 108 mieszkań, w 2020 72 mieszkania, w 2019 roku 82 mieszkania, w 2018 roku - 111 mieszkań, a w roku 2017 - 30 mieszkań. W 2023 roku realizowano budowę kolejnych 3 budynków o łącznej liczbie 171 mieszkań przy ul. Stanisława Wolskiego, Nowej Sadowej i Siostry Antoniny Schneider - planowane oddanie do użytkowania w 2024 roku. Zainteresowanie mieszkaniami w budownictwie wielorodzinnym od dłuższego już czasu utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

W roku 2023 nie było realizowane budownictwo mieszkaniowe czynszowe przez Lubawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Obecny zasób mieszkaniowy LTBS wynosi 59 lokali mieszkalnych w dwóch budynkach przy ul. Łąkowej (48 lokali) oraz we wspólnotach mieszkaniowych (11 lokali) przy ul. Rynek - 5 i ul. Wolskiego - 6. Obecnie LTBS nie posiada zdolności finansowych na inwestowanie w pozyskanie nowych lokali mieszkalnych na zasadach do udźwignięcia przez potencjalnych nowych lokatorów.

Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lubawa zabezpiecza ok. 17 ha terenów pod nowe budownictwo wielorodzinne i około 170 ha pod nową zabudowę jednorodzinną, jednakże tereny te są tylko częściowo uzbrojone i wymagają dalszych nakładów inwestycyjnych.

Gospodarowanie gminnym zasobem mieszkaniowym opisane jest w rozdziale Gospodarka mieniem komunalnym.

9. Opieka zdrowotna

Zabezpieczenie opieki zdrowotnej na terenie miasta odbywa się za pośrednictwem Zakładu Opieki Zdrowotnej - Miejskiego Ośrodka Zdrowia, "Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego", Oddziału Pomocy Doraźnej Szpitala Powiatowego w Iławie - Zespół Wyjazdowy Wypadkowy w Lubawie oraz prywatnych gabinetów lekarskich i stomatologicznych.

9.1. Podstawowa opieka zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Zakład Opieki Zdrowotnej - Miejski Ośrodek Zdrowia zlokalizowany przy ul. Rzepnikowskiego 20. Jest to podmiot publiczny podstawowej opieki zdrowotnej. Pod opieką ZOZ- MOZ w Lubawie jest 13 006 pacjentów. W poradni

ogólnej zatrudnionych jest 8 lekarzy internistów, a w poradni pediatrycznej 3 pediatrów. Na jeden pełny etat lekarza w Ośrodku przypada około 1858 pacjentów. Według wymogów NFZ na jeden etat lekarza może przypadać aktywna lista 2 500 pacjentów. Ponadto ZOZ - MOZ w Lubawie zatrudnia 9 pielęgniarek i 2 położne. Do 4 pielęgniarek środowiskowych zapisanych jest 10 251 pacjentów, do 1 położnej środowiskowej 6562 pacjentek, a 3 pielęgniarki szkole obsługują szkołę średnią i podstawową w Lubawie oraz szkoły wiejskie w gminie Lubawa – razem 2651 osób. Ilość osób przypisanych do każdej osoby z personelu średniego jest zgodna z wymogami NFZ. W przychodni zatrudnione są 2 Rejestratorki medyczne. Rocznie udzielanych jest około 53 500 porad lekarskich.

W 2017 roku uruchomiono program profilaktycznych szczepień zdrowotnych przeciw grypie przeznaczony dla mieszkańców miasta Lubawa, którzy ukończyli 60 r. ż. Wprowadzony został w życie Uchwałą Nr XXXI/270/2017 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego programu szczepień profilaktycznych przeciw grypie "GRYPA 60+". Na podstawie Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2023 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych osoby powyżej 65 roku życia otrzymały szczepienia bezpłatnie. Z gminnego programu w roku 2023 r. skorzystało 65 osób w wieku 60 - 65 lat.

24 maja 2017 r. podjęta została Uchwała Nr XXXI/269/2017 Rady Miasta Lubawa w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego programu szczepień profilaktycznych przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Szczepienia realizowane są w cyklu dwóch dawek (druga dawka podawana jest po 6 miesiącach od przyjęcia pierwszej dawki). Do szczepień z rocznika 2010 przystąpiło 50 dziewcząt i 43 chłopców. Cykl szczepień zakończył się w 2023 r.

9.2. Specjalistyczna opieka zdrowotna

Specjalistyczna opieka zdrowotna nie jest zadaniem własnym gminy. Świadczona jest przede wszystkim przez dwie placówki: Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie oraz Powiatowy Szpital w Nowym Mieście Lubawskim. Na terenie miasta funkcjonuje również Niepubliczny Zakład Opieki Długoterminowej pw. „Szpital św. Jerzego”, który posiada wpis do Warmińsko - Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego i zajmuje się przede wszystkim pacjentami starszymi przewlekle chorymi. Od kilku lat bardzo dużym problemem Lubawy był brak usług ambulatoryjnych dla mieszkańców Lubawy.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, samorząd miasta uruchomił 8 września 2018 roku weekendową bezpłatną opiekę medyczną dla mieszkańców miasta w ramach realizacji zadania: Poprawa dostępności mieszkańców Miasta Lubawa do usług medycznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej lekarskiej i pielęgniarskiej, która była kontynuowana również w 2023 roku. W wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert realizatorem zadania został Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej “ESKULAP” Sp. z o.o. z Nowego Miasta Lubawskiego. Usługa świadczona jest w Miejskim Ośrodku Zdrowia w soboty i niedziele w godz. 10.00 do 18.00. Wykaz usług w 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

2023	porady lekarskie	porady pielęgniarskie
styczeń	165	58

luty	166	63
marzec	231	53
kwiecień	221	65
maj	138	75
czerwiec	153	56
lipiec	96	63
sierpień	88	82
wrzesień	126	56
październik	159	74
listopad	143	69
grudzień	246	70

10. Bezpieczeństwo publiczne

10.1. Współpraca z Policją

W roku 2023 r. Urząd Miasta Lubawa przekazał środki finansowe w kwocie 40 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pojazdu służbowego dla Komisariatu Policji w Lubawie oraz środki finansowe w kwocie 6 000 zł ze wskazaniem na sfinansowanie zakupu dwóch rowerów dla Komisariatu Policji w Lubawie.

Stan etatowy Komisariatu Policji w Lubawie w 2023 r. wynosił 20 etatów policyjnych oraz 1 etat cywilny, w tym:

- Komendant jednostki,
- Kierownik Ognia Patrolowo - Interwencyjnego,
- 10 funkcjonariuszy Ognia Patrolowo - Interwencyjnego,
- 4 funkcjonariuszy Zespołu ds. Kryminalnych,
- 4 funkcjonariuszy Zespołu Dzielnicowych (2 dzielnicowych miejskich i 2 dzielnicowych wiejskich).

W 2023 r. Komisariat Policji w Lubawie dysponował 2 radiowozami oznakowanymi marki Opel Astra rok produkcji 2017 oraz 1 radiowozem nieoznakowanym marki KIA Sportage 2023 r., który był użyczony z KPP w Iławie.

W miesiącu grudniu został przekazany do Komisariatu Policji w Lubawie nowy radiowóz oznakowany marki KIA Ceed kombi.

W roku 2023 r. odnotowano wzrost przestępstw stwierdzonych ze 123 w roku 2022 do 140, co spowodowane jest głównie zubożeniem społeczeństwa. W ostatnich latach miasto Lubawa dynamicznie się rozwija i zauważalny jest napływ nowych mieszkańców, a to skutkuje wzrostem przeprowadzanych interwencji.

Mając na uwadze zwiększenie liczby zaistniałych przestępstw i ilość przeprowadzonych interwencji, w najbliższych latach koniecznym będzie powiększenie stanu etatowego Komisariatu Policji w Lubawie.

10.2. Ochotnicza Straż Pożarna

W 2023 roku OSP w Lubawie dysponowała następującymi zasobami:

- kadrowymi - 39 strażaków czynnych posiadających odpowiednie wykształcenie oraz badania lekarskie,

- sprzętowymi - 5 pojazdów: RENAULT MDB3 (gaśniczy, zbiornik wodny, autopompa), SCANIA P340 (gaśniczy, ciężki, zbiornik wodny, autopompa), PEUGEOT BOXER (gaśniczy, lekki, zbiornik wodny, autopompa, sprzęt ratownictwa technicznego), MAN SHD23 (podnośnik), PEUGEOT TRAFIC (bus).

W 2023 roku OSP uczestniczyła w 147 akcjach ratunkowych, w tym w gaszeniu pożarów 38 razy, a w likwidacji miejscowych zagrożeń 90 razy. 19 razy alarmy okazały się fałszywymi.

W 2023 roku do jednostki OSP zakupiono nowoczesny pojazd ratowniczo gaśniczy Renault MDB3 za kwotę 1 149 927 zł oraz elektryczne narzędzia hydrauliczne do ratownictwa drogowego, których wartość to prawie 100 tys zł.

10.3. Monitoring miejski

W roku 2023 został zakupiony serwer rejestrujący nagrania monitoringu w celu podłączenia nowych kamer. W czerwcu oraz październiku wykonano także przegląd obecnego systemu monitoringu wraz z czyszczeniem kamer. Łącznie na koniec roku 2023 sieć monitoringu w mieście liczyła 81 kamer.

11. Pomoc społeczna

11.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Polityka pomocy społecznej to zinstytucjonalizowany system działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ma na celu udzielenie świadczeń, ale także rozwój usług, które spowodują zmianę ich sytuacji materialnej i społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie w 2023 roku realizował zadania w oparciu o następujące akty prawne: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz inne akty wykonawcze do w/w ustaw. Dokumentem wiodącym, na bazie którego opracowywane są programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także inne mające na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubawa na lata 2022- 2026 przyjęta Uchwałą Nr XLII/367/2022 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 czerwca 2022 r.

Środki na realizację zadań pomocy Ośrodka dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z: budżetu gminy, budżetu państwa oraz dotacji pozabudżetowych. Budżet na realizację zadań Ośrodka w 2023 r. wynosił 9.157.362,59 zł, z czego wykonano 9.053.428,18 zł, co stanowi 98,87 %. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie swoim zasięgiem obejmuje teren Gminy Miejskiej Lubawa podzielony na 6 rejonów opiekuńczych, w których pracuje 2 starszych specjalistów pracy socjalnej (w tym 1 koordynator), 2 specjalistów pracy socjalnej oraz 2 starszych pracowników socjalnych. W 2023 roku

do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie wpłynęło 1 094 wniosków o przyznanie pomocy, w tym 24 wniosków obywateli Ukrainy. Pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pracy socjalnej objęto łącznie 498 rodzin (948 osób w rodzinach), w tym 192 rodzin (315 osób) skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej w roku 2023 była m.in. długotrwała lub ciężka choroba dla 183 rodzin (281 osób), ubóstwo dla 171 rodzin (375 osób), bezrobocie dla 97 rodzin (223 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych dla 75 rodzin (308 osób), niepełnosprawność dla 56 rodzin (113 osób), alkoholizm dla 23 rodzin (31 osób), bezdomność dla 23 rodzin (23 osób), przemoc dla 20 rodzin (66 osób), trudności po opuszczeniu zakładu karnego dla 12 rodzin (18 osób). W 2023 roku MOPS w Lubawie realizował następujące świadczenia pieniężne: zasiłki okresowe dla 163 rodzin (369 osób) na kwotę 512.759,68 zł, 154 zasiłków stałych dla osób z tytułu wieku lub niepełnosprawności dla 22 osób na kwotę 92 311,59 zł wraz ze składkami zdrowotnymi dla 19 osób na kwotę 7 896,21 zł, zasiłki celowe dla 208 osób, (w tym dla 36 osób zasiłki celowe specjalne i 181 osób zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023) na łączną kwotę 178 498,57 zł. Wśród świadczeń niepieniężnych objęto wsparciem w następujących formach: opłata za pobyt w domu pomocy społecznej dla 16 osób na kwotę 358 638,72 zł, schronienie w schronisku dla osób bezdomnych dla 3 osób i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi dla 1 osoby na kwotę 17 528,88 zł, usługi opiekuńczymi dla 72 osób na kwotę 1 094 201 zł (po pomniejszeniu o wpływy z odpłatności za usługi opiekuńcze), w tym usługami w ramach Programu 75+ dla 42 osób na kwotę 366 003,90 zł (z dotacji 219 585,36 zł) i specjalistycznymi usługami w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 4 dzieci na kwotę 118 402,03 zł.

W ramach realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa ze środków w ramach Funduszu Pomocy Ośrodek objął pomocą obywateli Ukrainy przebywających na terenie miasta Lubawa. Pomocy udzielono 5 uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz wyżywienie w przedszkolu dla 2 dzieci w formie zapewnienia jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole na kwotę 8 216,50 zł. Wypłacono również jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł dla 10 obywateli Ukrainy przebywającym na terenie miasta, które wraz z kosztami obsługi wyniosło 3 000,00 zł. Realizowano również świadczenia rodzinne dla 26 obywateli Ukrainy na które wydatkowano 77 197,60 zł. Realizowano świadczenia na podstawie art. 10 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. pomoc w wysokości 40 zł na osobę dziennie dla właścicieli mieszkań, którzy zapewnili zakwaterowanie i wyżywienie 265 obywatelom Ukrainy. Wydatki wraz z kosztami obsługi to kwota w wysokości 366 670,98 zł.

Działalność MOPS opiera się również na realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna i świadczeń alimentacyjnych. Z upoważnienia Burmistrza Miasta Lubawa Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane

są zasiłki oraz przysługujące do zasiłku rodzinnego dodatki. W 2023 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 461 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Na realizację świadczeń wydatkowano (łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, zwroty za 2023 r. wraz z kosztami obsługi) 4 352 072,71 zł, z tego: z dotacji celowej na zadania zlecone 4 292 985,98 zł, ze środków własnych 59 086,73 zł. Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekunów Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacono za 44 osoby na kwotę 267 486,55 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za 31 osób na kwotę 61 627,39 zł. Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów Ośrodek przyznał i wypłacił 48 zasiłków dla opiekunów na kwotę 29 760,00 zł. Łączny koszt ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne wraz z kosztami obsługi wyniósł 32 144,90 zł. W 2023 roku wydano 28 decyzji dotyczących świadczenia rodzicielskiego i wypłacono 318 świadczeń na kwotę 289 692,80 zł. Łączny koszt wraz z kosztami obsługi wyniósł Ośrodek 290 532,80 zł., realizując w 2023 roku zadanie w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wypłacił 1 świadczenie w wysokości 4 000,00 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 123,71 zł. Ośrodek realizuje postępowanie dot. przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2023 r. wpłynęło 67 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na wypłatę 960 świadczeń z funduszu alimentacyjnego (pomniejszone o zwroty) wraz z kosztem obsługi wydatkowano kwotę 429 666,10 zł.

Oprócz wypłaty świadczeń pieniężnych i niepieniężnych Ośrodek skupia się na działaniach przedstawionych w następujących programach: Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2021 - 2023, Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2023 - 2027, Programie wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023, Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2021 Plus współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Programie „Korpus Wsparcia Seniora na rok 2023”, Programie „Opieka wytechnieniowa”- edycja 2023, Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023, Programie „Opieka 75+”, „Teleopieka”.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2021-2023 został przyjęty Uchwałą Nr XXI/203/2020 Rady Miasta Lubawa z dnia 27 listopada 2020 roku. Cel główny programu to budowa kompleksowego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w Gminie Miejskiej Lubawa. Cele szczegółowe obejmują: zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży. Adresatami Programu są rodziny mieszkające na terenie miasta przeżywające różnego rodzaju trudności związane z wychowaniem dzieci, w szczególności: rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodziny, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie, rodziny dysfunkcyjne, rodziny przeżywające chwilowe trudności opiekuńczo - wychowawcze, rodziny wyrażające chęć współpracy na rzecz

odzyskania opieki nad dzieckiem. W ramach realizacji zadań Ustawy z dnia 9 czerwca 2021r.o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek w 2023 roku zatrudnił 2 asystentów rodziny. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto łącznie 48 rodziny (174 osoby, w tym 11 dzieci). Łączny koszt zadania wyniósł 159 631,99 zł, z czego 137 560,48 zł to środki z budżetu gminy i 22 071,51 zł środki z Funduszu Pracy. Ponadto współfinansowano kwotę 137 809,16 zł na pobyt 17 dzieci w rodzinach zastępczych (7 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 7 dzieci w rodzinie niezawodowej, 3 dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej) oraz na kwotę 20 696,78 zł pobyt 2 dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej (2 dzieci w Domu Dziecka w Kisielicach).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2027 przyjęty Uchwałą Nr XLIX/413/2022 Rady Miasta Lubawa z dnia 21 grudnia 2023 roku został zastąpiony Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2023 – 2027 (przyjęty Uchwałą Nr LXI/522/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 listopada 2023 roku). Zadaniem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie jest realizacja zadań związanych z zapewnieniem ofiarom przemocy w rodzinie pomocy i wsparcia, a także powstanie zintegrowanego systemu profilaktyki oraz ograniczenia problemu przemocy domowej. Celem funkcjonowania Zespołu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony osób doznających przemocy domowej oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno - edukacyjnych na terenie miasta. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 20 Niebieskich Kart, w tym 8 z Komisariatu Policji w Lubawie, 8 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 2 z placówek oświaty oraz 2 przekazane z zespołów interdyscyplinarnych z innych gmin. Odbyły się 6 posiedzenia Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 44 posiedzenia grup roboczych.

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 - 2023”. Ośrodek realizował Program, którego celem strategicznym jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Koszt programu w 2023 r. wyniósł 260 000 zł, w tym 52 000 zł środki własne i 208 000 zł środki z dotacji celowej na zadania własne. W ramach Programu pomocą w formie gorącego posiłku dla dzieci w szkole i w przedszkolu objęto 132 osób na kwotę 139 456,15 zł (23 100,90 zł środki własne i 116 355,25 zł dotacja rządowa). Pomocą w formie zasiłku celowego i świadczeń objęto 178 rodzin (409 osób) na kwotę 120 543,85 zł (28 899,10 zł środki własne i 91 644,75 zł dotacja rządowa). Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2021 Plus współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2023 roku Ośrodek rozdysponował pomoc żywnością z Banku Żywności w Olsztynie 365 osobom z terenu miasta Lubawa, w ilości 7 300 sztuk (4 672 kg.) Oprócz wsparcia żywnościowego w ramach działań towarzyszących w ramach Programu w dniu 8 września 2023 r. w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej przeprowadzono warsztaty kulinarne „Wykorzystuję, nie marnuję, czyli zero Waste w kuchni” dla 16 osób objętych pomocą żywnościową.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 r. Ośrodek realizował Program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023 na podstawie Uchwały L/420/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia Miejskiego Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miejskiej Lubawa na 2023 r. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 23 041,00 zł (Moduł I 3 721,00 zł, Moduł II 19 320,00 zł), z której wydatkował kwotę 23 040,00 zł, w tym na I Moduł wydatkował kwotę 3 721,00 zł i na II Moduł wydatkował kwotę 19 319,00 zł. Adresatami programu było 21 seniorów w wieku 65 lat i więcej mieszkających w Lubawie mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie mogą zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program obejmował dwa moduły: Moduł I, którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie wynikających z rozeznaczonych potrzeb oraz Moduł II, którego celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do „opieki na odległość” poprzez zakup tzw. opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi. W ramach Modułu I objęto 1 seniora w formie dowiezienia paczek żywnościowych przez 1 wolontariusza. W ramach Modułu II kontynuowano wsparcie dla 20 seniorów, którym w 2023 zakupiono 17 nowych opasek bezpieczeństwa.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 r. Ośrodek realizował program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 ze środków Funduszu Solidarnościowego. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 49 351,68 zł, z której wydatkował kwotę 41 766,48 zł. W ramach pozyskanych środków wsparcia w formie opieki wytchnieniowej udzielono 9 członkom rodzin lub opiekunów zamieszkujących teren miasta Lubawa sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi posiadającymi znaczny stopień niepełnosprawności. Usługi realizowane były w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w ilości 240 godzin usług opieki wytchnieniowej dla jednego opiekuna przypadających na 1 uczestnika. Program realizowany był od marca do grudnia 2023 r. i w jego ramach zrealizowano 1 619 godzin usługi. Wsparcie w ramach Programu było bezpłatne.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023. Ośrodek realizował program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022 ze środków Funduszu Solidarnościowego. Na realizację Programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 155 913,12 zł, z której wydatkował kwotę w wysokości 124 682,12 zł. W ramach pozyskanych środków wsparciem w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej objęto 11 osób niepełnosprawne zamieszkujące na terenie miasta Lubawa, w tym 1 dziecko w wieku do 16 roku życia, 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 1 osobę z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym. W ramach Programu zrealizowano 3 359 godzin usługi. Program realizowany był od marca do grudnia 2023 r. Wsparcie w ramach Programu było bezpłatne. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w szczególności polegały na pomocy: w wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu,

wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikami Programu w wybrane przez uczestnika miejsce, załatwianie spraw urzędowych, korzystanie z dóbr kultury, np. muzeum, teatr, kino.

Program „Opieka 75+. Ośrodek realizował Program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+ na rok 2023”. Na realizację programu w 2023 roku Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 231 569,00 zł z czego wydatkowano 219 585,36 zł. Całkowity koszt Programu wyniósł 366 003,90 zł W ramach Programu wsparcie udzielono 42 osobom samotnym w wieku 75 lat i więcej. Celem Programu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75+ i więcej. Środki finansowe z Programu mogą być przeznaczone wyłącznie na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób, które już korzystają z takich usług lub osób, które dotychczas ich nie otrzymywały.

Teleopieka. Ośrodek kontynuował realizację projektu realizowany od 2018 r. w ramach „Pilotażowego programu wdrażania usług teleopiekuńczych w wybranych gminach województwa warmińsko - mazurskiego w 2018 roku”. Dzięki projektowi zakupiono 20 urządzeń SOS, w tym 10 telefonów stacjonarnych i 10 telefonów komórkowych. W 2023 r. kontynuowano wsparcie dla 14 osób samotnych mieszkających na terenie miasta, które ukończyły 60 lat życia i mają ograniczonej zdolności samoobsługi spowodowanej wiekiem lub niepełnosprawnością. Usługa polega na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyznaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób uprawnionych do korzystania z usługi w miejscu zamieszkania. Wydatki związane z tym zadaniem w 2023 r. to kwota 8 832,00 zł (opłata dostępową).

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej włączył się w realizację różnego rodzaju projektów i inicjatyw, współpracując z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Warmińsko - Mazurskie Dni Rodziny. Ośrodek włączył się w realizację XXV Warmińsko - Mazurskich Dni Rodziny „Razem tworzymy rodzinę”. We współpracy z innymi lokalnymi instytucjami zorganizowano 3 konkursy: III Miejski Konkurs Plastyczny i Grafiki Komputerowej, III Miejski Konkurs Fotograficzny, II Konkurs na „Słuchowisko Rodzinne”. W dniu 10 czerwca 2022 r. komisja konkursowa spośród 14 prac plastycznych, 3 prac graficznych, 1 pracy komputerowej wyłoniła laureatów. W dniach 7 -21 czerwca 2023 r. prace konkursowe zostały zaprezentowane na wystawie w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej. Wręczenie nagród laureatom nastąpiło w dniu 4 czerwca 2023 r. na Pikniku Integracyjnym „Lubawa silna rodzina” w Łazienkach Lubawskich zorganizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Lubawa na 2023. Dziesięć najlepszych prac zostało wysłanych na etap wojewódzki do oceny w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym i Grafiki Komputerowej pt. „Razem tworzymy rodzinę”, w którym 1 osoba z Przedszkola Miejskiego w Lubawie otrzymała Nagrodę Wojewody Warmińsko - Mazurskiego.

Organizacja kolonii letnich. Ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie w okresie od 21.08.2023 r. do 27.08.2023 r. 5 dzieci z terenu miasta Lubawa skorzystało z wypoczynku letniego w miejscowości Mrzeżyno organizowanego przez Stoczkowskie Towarzystwo Sportowe.

Współpraca z Fundacją ICHTHYS z Ostródy, w ramach której w dniu 16 grudnia 2023 r. Ośrodek zorganizował przedświąteczne spotkanie pod nazwą „Spotkanie Adwentowe”, podczas którego został przedstawiony program artystyczny, a 103 dzieciom wręczono świąteczne upominki.

W ramach współpracy z Centrum Psychiatrii ANIMA od listopada 2023 r. Ośrodek wśród 15 osób prowadził rekrutację do grupy edukacyjno – terapeutycznej dla kobiet doświadczających przemocy domowej. Siedmioosobowa grupa wsparcia ma spotkania w czwartki w godzinach popołudniowych na terenie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej w Lubawie. Celem spotkań jest psychoedukacji mającą na celu zwiększenie świadomości uczestniczek na temat mechanizmów i skutków doświadczania przemocy domowej.

Kampania „Biała Wstążka”. Ośrodek we współpracy z Burmistrzem Miasta Lubawa i Komendantem Komisarjatu Policji realizował działania w ramach kampanii trwającej od 25 listopada do 10 grudnia 2023 r. W dniu 24 listopada 2023 r. podczas sesji Rady Miasta w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej odbyła się inauguracja kampanii polegająca na przypinaniu białych wstążek radnym. W dniu 8 grudnia 2023 r. w godz. 10.00 - 13.00 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach „Otwartych Drzwi” odbył się dyżur specjalisty z zakresu przeciwdziałania przemocy – zastępcy Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dzielnicowego Komisarjatu Policji w Lubawie.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia.

Dane przedstawione w raporcie przedstawiają w sposób skrótowy działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Szczegółowe informacje zostały zawarte w „Sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie za rok 2023”.

11.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy wyodrębniony został ze struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie z dniem 1 stycznia 2013 r. Prowadzony jest jako zadanie zlecone miastu i działa na mocy Uchwały Nr XIX/203/2012 Rady Miejskiej z dnia 31 października 2012 r. jako samodzielna jednostka budżetowa.

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje w oparciu o Statut, Regulamin organizacyjny, plany pracy, ramowy program działalności (typ A i typ B), a także ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249) i Zarządzenie Nr 401 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko - mazurskim.

Dom przeznaczony jest dla osób:

- typ A - przewlekłe psychicznie chorych,
- typ B - z niepełnosprawnością intelektualną.

Statutowa ilość miejsc w roku 2023 wyniosła 32, natomiast liczba uczestników wg wydanych decyzji administracyjnych - 34 osoby, w tym:

- typ A - 8 osób,
- typ B - 26 osób.

Liczba uczestników Domu na dzień 31.12.2022 r. - 33 osoby.

Liczba uczestników Domu na dzień 31.12.2023 r. - 31 osób.

Dom obejmował opieką mieszkańców z terenu miasta (28 osób) i gminy Lubawa (6 osób) na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Działał 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie w godzinach od 7.00 – 15.00, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone były zajęcia wspierająco – aktywizujące z uczestnikami. Natomiast pozostały czas przeznaczono na czynności porządkowe, w tym czynności myjąco – dezynfekujące, organizacyjne oraz przygotowanie do zajęć i uzupełnianie prowadzonej dokumentacji. Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonował z 10 - dniową przerwą (dni robocze) w czasie ferii letnich w okresie od 20 lipca 2023 r. do 2 sierpnia 2023 r.

Działalność Domu skupia się przede wszystkim na:

- promowaniu zdrowia, w tym zdrowia psychicznego i zapobieganiu nawrotom choroby oraz wsparciu w zakresie zapewnienia uczestnikom pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- treningu funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: treningu dbałości o wygląd zewnętrzny, treningu nauki higieny, treningu kulinarnym, treningu umiejętności praktycznych, treningu gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowaniu pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury, jak również z innymi uczestnikami ŚDS,
- treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- treningu umiejętności spędzania czasu wolnego, polegającym na: rozwijaniu zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udziale w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, poradnictwie psychologicznym, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym: uzgadnianiu i pilnowaniu terminów wizyt u lekarza, pomocy w zakupie leków, pomocy w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia, sprawowaniu niezbędnej opieki nad uczestnikami, prowadzeniu terapii ruchowej, w tym zajęć sportowych, turystyce i rekreacji, innych formach postępowania przygotowujących do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęciu zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy,
- zapewnieniu godnego traktowania osób niepełnosprawnych,
- zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom podczas ich pobytu w Domu.

W 2023 roku Środowiskowy Dom Samopomocy realizował następujące funkcje:

- ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i higiena pracy, w tym: czuwanie nad zdrowiem i bezpieczeństwem uczestników, bieżące monitorowanie sytuacji życiowej i zdrowotnej podopiecznych, wdrażanie prawidłowych nawyków porządkowo-higienicznych,

zapoznanie oraz przestrzeganie podstawowych zasad BHP, zapewnienie opieki przedmedycznej oraz specjalistycznej (psycholog), pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,

- wspierająco – aktywizująca, w tym: prowadzenie treningów umiejętności społecznych oraz zajęć wspierająco – aktywizujących, prowadzenie dokumentacji indywidualnej i zbiorczej uczestników, organizowanie wyjazdów, wyjść, warsztatów i spotkań integracyjnych, świętowanie urodzin uczestników i świąt okolicznościowych, uczestnictwo w życiu lokalnym i ponadlokalnym,

- współpraca z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskimi uczestników, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, Miejskim Ośrodkiem Zdrowia w Lubawie, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Iławie oraz innymi poradniami specjalistycznymi, Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie, organizacjami pozarządowymi, Miejskim Ośrodkiem Kultury w Lubawie, Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej, Miejską Biblioteką Publiczną oraz innymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi, jak również jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych, innymi osobami oraz podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych,

- organizacja pracy, w tym: podnoszenie wiedzy i umiejętności personelu poprzez organizację szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych, czuwanie nad prawidłowym przebiegiem pracy, kontrola zarządcza, pozyskiwanie funduszy, prowadzenie dokumentacji administracyjnej, prowadzenie dokumentacji kadrowo – finansowej, prowadzenie inwentaryzacji i kasacji, dokonywanie bieżących zakupów.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Lubawie na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych było 8 pracowników w ramach 7,75 etatu na podstawie umowy o pracę na poszczególnych stanowiskach pracy:

- kierownik, 1 osoba - 1 etat,
- główny księgowy, 1 osoba - 0,75 etatu,
- terapeuta, 3 osoby - 3 etaty,
- opiekun, 3 osoby - 3 etaty.

Ponadto w roku 2023 świadczyli pracę w ramach umowy zlecenia: psycholog, terapeuta ds. muzycznych, informatyk, sprzątaczką.

W 2023 roku na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy przeznaczono budżet w wysokości: 934 812,00 zł z tego:

Budżet Wojewody – 912 312,00 zł, w tym:

- 857 627,00 zł - dotacja na bieżącą działalność, z czego zwrócono – 0,80 zł,
- 54 685,00 zł - dotacja przyznana w ramach Rządowego programu kompleksowego wsparcia rodzin” Za Życiem” - zwiększenie stawki na jednego uczestnika ŚDS ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- Środki finansowe z gminy - 22 500,00 zł, z czego zwrócono 8 431,60 zł.

Nadrzędnym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Lubawie było polepszenie jakości życia podopiecznych Domu i zapewnienie im oparcia społecznego poprzez stworzenie warunków zapewniających uczestnikom zaspokajanie indywidualnych potrzeb społecznych, poznawczych, życiowych, ukierunkowanych na naukę, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w środowisku społecznym

i rodzinnym. Realizacja zadań niezbędnych do aktywizacji i nauki, jak również realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych, prowadzona była zgodnie z obowiązującą dokumentacją.

Efektom prowadzonej działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Lubawie jest stworzenie takiego miejsca, w którym uczestnik ma poczucie bezpieczeństwa, zrozumienia, swobody i nieskrępowanego kontaktu z drugim człowiekiem. W wyniku czego, wzrasta jego poczucie wiary we własne możliwości, uczy się lepiej radzić sobie z problemami życia codziennego oraz potrafi lepiej funkcjonować w chorobie.

Natomiast efektem prowadzonych treningów wspierająco – aktywizujących jest zwiększanie samodzielności podopiecznych w ich funkcjonowaniu w życiu codziennym, poprawa komunikacji interpersonalnej, integracja uczestników, rozwijanie zainteresowań, zdolności oraz ukrytych talentów, a tym samym odkrywanie nowych sposobów spędzania czasu wolnego. Przez co osoby niepełnosprawne stają się bardziej samodzielnie, zaradne i aktywne, co w rezultacie przekłada się na lepsze relacje, zarówno w rodzinie, jak i w funkcjonowaniu w społeczeństwie.

12. Oświata

W niniejszym Raporcie znajdują się ogólne dane dotyczące placówek oświatowych. Szczegółowe informacje można znaleźć w corocznie przygotowywanej i przedkładanej Radzie Miasta do akceptacji w terminie do dnia 31 października danego roku „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych miasta Lubawa”. Obowiązek ten wynika z art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.

12.1. Przedszkola

Edukację przedszkolną zapewniają trzy placówki oświatowe, które zabezpieczają podstawowe potrzeby mieszkańców Lubawy w tym zakresie. Przedszkole Miejskie zlokalizowane jest w dwóch budynkach. Główna siedziba mieści się przy ul. Rzepnikowskiego 9, natomiast dodatkowe oddziały do 31.08.2023 r. przy ul. Św. Barbary 45. Od 01.09.2023 r. w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika przy ul. Rzepnikowskiego 7. Obydwa niepubliczne przedszkola Smerfolandia i Bajkolandia mieszczą się przy ul. Rzepnikowskiego 26.

Ilość dzieci w przedszkolach - stan na 30 września 2023 r. na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej.

Przedszkole	Razem
Przedszkole Miejskie	326
Przedszkole Niepubliczne „Bajkolandia”	135
Przedszkole Niepubliczne „Smerfolandia”	67

Do głównych zadań przedszkola publicznego należy realizowanie celów i zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych i organizowanie swojej działalności w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci, pozostając we współpracy z rodzicami i otaczającym środowiskiem. Przedszkole funkcjonuje w oparciu o statut, w równej mierze pełni zadania opiekuńcze, wychowawcze, jak i kształcące. Cele wychowania przedszkolnego realizowane są w obszarach podstawy programowej. Głównym jest dobre przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole

poprzez wspieranie ich w rozwoju, w naturalnej ciekawości i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które zapewniają lepsze szanse edukacyjne. Od początku roku szkolnego organizowane były działania zmierzające do wytworzenia przyjaznego dzieciom klimatu, niwelującego stres adaptacyjny przy jednoczesnym wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa. W pracy dydaktyczno - wychowawczej kierowano się przede wszystkim dobrem dziecka, pamiętając o indywidualizacji pracy oraz dostrzeganiu i akceptowaniu dziecka. Dzieci w przedszkolu są radosne i chętnie do niego uczęszczają. Nadrzędnym celem jest dobro dziecka, stąd starania o ujednoczenie działań domu i przedszkola. Przedszkole jest placówką otwartą na potrzeby dzieci oraz rodziców. Stwarzamy możliwość kontaktu każdemu, kto potrzebuje rady i pomocy w działaniach wychowawczych. Ogólny stan techniczny przedszkola miejskiego należy uznać za dobry, co jest efektem bieżących napraw, konserwacji budynku i terenu wokół instytucji. W 2023 roku Przedszkole Miejskie wyposażyło: 2 nowe sale przedszkolne (zabawki, zestaw mebli, krzeselka, stoliki, leżaki dla dzieci, biurka, krzesła do biurek, łóżeczka przedszkolne), 2 wieże, drukarka, tablica multimedialna, 6 wykładzin, 3 wózki kelnerskie, 2 odkurzacze, remont szybu i wymiana dźwigu towarowego, 2 stroje karnawałowe, książki dla 6-cio latków, dyplomy dla dzieci, upominki z okazji pasowania na przedszkolaka, pomoce dydaktyczne do sal, urządzenie wielofunkcyjne, materiały biurowe, art. przemysłowe, środki chemiczne i sanitarne. Priorytetem działalności Przedszkola jest wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci w zależności od ich indywidualnych potrzeb i możliwości, zmierzające do osiągnięcia stanu gotowości do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Zapewnienie naszym przedszkolakom wszechstronnego rozwoju, bezpieczeństwa, akceptacji i poszanowania ich praw. Doskonalenie jakości pracy przedszkola poprzez ścisłą współpracę z rodzicami, specjalistami i środowiskiem lokalnym, poszukiwanie nowatorskich metod pracy z dziećmi, rozwój zawodowy nauczycieli, wzbogacanie bazy oraz promowanie placówki.

12.2. Szkoła Podstawowa

Szkoła Podstawowa mieści się w budynkach przy ul. Rzepnikowskiego 7 i przy ul. Św. Barbary 45. W sierpniu 2023 zakończono modernizację budynku przy ul. Rzepnikowskiego 7. W roku 2023 szkoła zyskała między innymi Laboratorium Przyszłości oraz Wirtualną Strzelnicę. Dokonano zakupu ławek, krzeseł szkolnych, tablic oraz pomocy dydaktycznych. Doposażono bibliotekę i kuchnię szkolną. W roku 2023 również została zakończona modernizacja sieci LAN w obu budynkach. Dokonano całkowitej wymiany nośników sygnału IT. Inwestycja w ramach współpracy z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową „NASK” wykonana została bezpłatnie. W ramach własnych środków dokonano naprawy pokrycia dachowego, montaż rynien oraz napraw kominów wentylacyjnych części południowej dachu budynku szkoły przy ul. Św. Barbary 45.

Placówka w roku szkolnym 2022/2023 realizowała obowiązkowe zajęcia lekcyjne oraz pozalekcyjne w formie: kół (44 h/ tydzień) i pomocy psychologiczno – pedagogicznej (195h/ tydzień) - zajęcia wynikające z orzeczeń, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej i na podstawie opinii nauczycieli przedmiotów. Szkoła w roku 2023 angażowała się w projekty rządowe takie jak Laboratorium Przyszłości, Lekkoatletyka dla każdego, Animator sportu oraz Aktywna tablica. Ponadto prowadziła innowacje i eksperymenty pedagogiczne: Don't be afraid of your English exams and speaking, Emotkowe pożeracze smutków – szyjemy dobro

oraz Kreatywna matematyka. Dodatkowo w roku 2023 szkoła rozpoczęła współpracę z Uniwersytetem Warmińsko – Mazurskim i realizuje program „Szkoła Promująca Zdrowie”, który będzie realizowany w okresie 3 lat.

Jednostka w 2023 wykonała obowiązkowe przeglądy techniczne oraz wykonała drobne prace remontowo – naprawcze związane z bieżącym funkcjonowaniem placówki budynku przy ul. Św. Barbary 45.

13. Kultura i dziedzictwo kulturowe

13.1. Miejski Ośrodek Kultury

Miejski Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury. Działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. 2001 r. Nr 13, poz. 123 ze zm.), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), postanowień Statutu, ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539). Organem założycielskim jako instytucji upowszechniania kultury jest Gmina Miejska Lubawa. Siedziba MOK mieści się w Lubawie przy ul. Rzepnikowskiego 44. Terenem działania jest przede wszystkim Gmina Miejska Lubawa. MOK posiada osobowość prawną i samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. W skład struktury organizacyjnej MOK wchodzi:

- Miejski Ośrodek Kultury,
- Kino „Pokój”,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Teofila Ruczyńskiego,
- Lubawskie Centrum Aktywności Społecznej.

Podstawowym celem statutowym MOK jest realizacja zadań własnych Gminy w zakresie działalności kulturalnej polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury, pozyskiwaniu społeczności lubawskiej do aktywnego uczestnictwa w kulturze i jej współtworzenia, a także stwarzanie warunków do komunikacji społecznej. Zadania MOK realizuje za pomocą: amatorskiego ruchu artystycznego, form indywidualnej i zespołowej aktywności kulturalnej, różnorodnych form edukacji kulturalnej i zajęć oświatowych upowszechniających wiedzę, działalności instruktazowo - metodycznej podnoszącej kwalifikacje pracowników MOK, działalności impresaryjnej, działalności zbierackiej, dokumentacyjnej i wydawniczej, wszechstronnej konsultacji i poradnictwa w zakresie prowadzonej działalności merytorycznej, współpracy środowisk twórczych i instytucji zajmujących się edukacją młodzieży.

Wydarzenia organizowane przez MOK w 2023 roku:

- 02.01 Warsztaty teatralne,
- 05.01 Koncert Noworoczny Miejskiej Orkiestry Dętej,
- 15.01 Koncert Kolęd - Chór Appasjonata oraz Zespół Kameralny Chamber Orchestra,
- 22.01 Bal Karnawałowy dla dzieci,
- 26.01 Dyskoteka dla młodzieży,
- 29.01 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- 31.01 Ferie z teatrem- warsztaty teatralne,
- 02.02 Dyskoteka dla młodzieży,
- 10.03 występ Piotra Bałtroczyka,
- 19.03 V Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego- obsługa techniczna,

24.03 XV Lubawska Gala Sportu- obsługa techniczna,
01.04 Dzień Teatru,
01.04 Lubawski Jarmark Wielkanocny,
14.04 Dyskoteka dla młodzieży,
30.04 Majówka z tańcem,
01.05 Dyskoteka dla młodzieży,
08.05 Konkurs Recytatorski „Spotkania z Poezją” - eliminacje miejsko-gminne,
28.05 występ Teatru „Bez Przesady”,
29.05 Konkurs Recytatorski „Spotkania z Poezją” - eliminacje rejonowe,
01.06 Dzień Dziecka,
02.06 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 2023- I Koncert,
09.06 Dyskoteka dla młodzieży,
09.06 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 2023- II Koncert,
15.06 Warsztaty teatralne,
16.06 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 2023- III Koncert,
23.06 Gala Taneczna,
23.06 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 2023- IV Koncert,
30.06 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny 2023- V Koncert,
02.07 Dyskoteka dla młodzieży,
3-5.07 Warsztaty taneczne,
14.07 Dyskoteka dla młodzieży,
23.07 Koncert Daryl Strodes Band,
25-27.07 Soundela Festival 2023 - obsługa techniczna,
04.08 Dyskoteka dla młodzieży,
12.08 Jarmark Staroci,
15.08 XV Przegląd Zespołów Śpiewaczych,
18.08 Dyskoteka dla młodzieży,
25-27.08 Dni Lubawy,
23.09 V Regionalne Święto Jabłka i Witaminy Szkolne,
29.09 Dyskoteka dla młodzieży,
03.10 Inauguracja XI roku Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
17-22.10 Wystawa pajaków,
27.10 Dyskoteka dla młodzieży,
27.10 Przedstawienie Środowiskowego Domu Samopomocy,
10.11 Apel Pamięci,
12.11 Koncert Warmia Retro Band pt. „Słodki smak wolności”,
17.11 Bal Seniora,
19.11 Koncert Alter Maanam,
24.11 Dyskoteka dla młodzieży,
05.12 Przedstawienie Środowiskowego Domu Samopomocy,
07.12 Apel Pamięci,
16.12 Lubawski Jarmark Bożonarodzeniowy,

Przy Miejskim Ośrodku Kultury działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, do którego w 2023 roku należało 110 osób. UTW został utworzony w październiku 2013 r. jako forma kształcenia

i rozwoju kulturalnego osób dorosłych. W roku 2023 rozpoczęliśmy 11. rok działalności Uniwersytetu. Naszym studentom zaproponowaliśmy zajęcia z rękodzieła, psychologii, geografii, poezji, które odbywały się w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej, a także zajęcia z jogi, zajęcia rehabilitacyjno – ruchowe, astronomię.

Wśród stałych zajęć prowadzonych w Miejskim Ośrodku kultury były:

- balet (grupa przedszkolna, szkolna, formacja MOK Kids, formacja MOK, akrobatyka – grupa początkująca i zaawansowana),
- taniec nowoczesny,
- studio wokalne,
- grupa teatralna.

Przy MOK -u działała również Miejska Orkiestra Dęta, Chór Appasjonata oraz zespół śpiewaczy Wrzosey.

W roku 2023 Miejski Ośrodek Kultury kontynuował wydawanie lokalnej gazety „Samorządowa Lubawa”. Gazeta jest bezpłatna, a jej dystrybucja polega na dostarczeniu egzemplarza do każdego mieszkania i domu w Lubawie.

Do czerwca 2023 r. MOK udostępniał lubawskiej Szkole Podstawowej sale do prowadzenia zajęć lekcyjnych w budynku przy ul. Rzepnikowskiego 44 oraz w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej przy ul. Biskupów Chełmińskich 1.

13.2. Miejska Biblioteka Publiczna

Zbiory biblioteczne

Na stan biblioteki wpłynęło w roku sprawozdawczym 821 woluminów. Prenumerowano 14 tytuły czasopism. Ubytkowano łącznie 1.156 woluminów.

W roku sprawozdawczym wśród zakupionych wydawnictw zwartych postawiono przede wszystkim na ciekawostki form wydawniczych dla najmłodszych i bestsellerowe nowości dla dorosłych. Przy dokonywaniu zakupów brano pod uwagę sugestie czytelników na podstawie składanych przez nich dezyderat.

Struktura zbiorów biblioteki według działów (stan na dzień 31.12.2023r.):

- literatura piękna dla dzieci 7.448 wol.,
- literatura piękna dla dorosłych 8.472 wol.,
- literatura z innych dziedzin 4.658 wol.,

razem książek 20.578 wol.

W roku sprawozdawczym sporym osiągnięciem był wzrost wszystkich wskaźników statystycznych w stosunku do ubiegłego roku:

- liczba czytelników wzrosła o 218,
- wypożyczenia na zewnątrz wzrosły o 5248,
- odwiedziny na zewnątrz wzrosły o 1604,
- odwiedziny na miejscu wzrosły o 755,
- ilość udzielonych informacji wzrosła o 703.

Szeroka oferta zajęć z przysposobienia czytelniczego (konkursy, pogadanki, kluby itp.) bezpośrednio przełożyły się na wzrost aktywności naszych czytelników oraz spopularyzowały bibliotekę w regionie. Wszystkie nasze działania są publikowane w mediach społecznościowych, co również mogło mieć znaczący wpływ na pozytywny odbiór wizerunku biblioteki. Podobnie jak w poprzednim roku najliczniejszą grupę czytelników naszej biblioteki

stanowią dzieci w przedziale wiekowym 6-12 lat (357 osób). Drugą pod względem ilości grupę czytelników stanowi przedział wiekowy 25-44 lata (249 osób). Na trzecim miejscu plasuje się grupa wiekowa powyżej 45-60 roku życia (166 osób). Najmłodszy czytelnicy, czyli w wieku do 3 lat, wybierają głównie książki tekturowe z ruchomymi elementami lub z tzw. „z okienkami” oraz dźwiękowe. Są to książki o zwierzętach, pojazdach i bohaterach bajek. Trochę starsze dzieci, tj. od 3 do 7, mają już konkretne wymagania. Preferują one komiksy, książki o tematyce rodzinnej o super bohaterach, bohaterach Lego itp. Czytelnicy w wieku 8-12 najczęściej wybierają książki przygodowe, detektywistyczne, jak i opowiadania o zwierzętach. Dzieci w wieku 13-15 lat wypożyczają powieści fantastyczne, przygodowe, o miłości oraz te, które doczekały się ekranizacji. Czytelników powyżej 15 roku życia jest najmniej w stosunku do pozostałych kategorii wiekowych. Lektury szkolne oraz książki popularnonaukowe są wypożyczane we wszystkich kategoriach wiekowych.

Czytelnicy wypożyczalni dla dorosłych poszukiwali w bibliotece książki, która dałaby im wytchnienie i relaks. W związku z tym największym zainteresowaniem cieszyły się książki obyczajowe z tłem współczesnym. Czytelnicy natomiast bardzo chętnie sięgali po literaturę faktu (biografie, książki podróżnicze, reportaże). Niezmiennie, a nawet z tendencją sporego wzrostu wypożyczali się książki psychologiczne i terapeutyczne.

Cykliczne imprezy organizowane przez bibliotekę dla różnych odbiorców:

- Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych - skupia grono prawdziwych miłośników literatury, dzielących na spotkaniach swoją pasją czytelniczą,
- spotkania osób z warsztatów Terapii Zajęciowej i Domu Pomocy Społecznej w Lubawie (uczestnicy przychodzą do nas wraz z opiekunami) - wypożyczają książki, korzystają z prasy w czytelnicy i w miarę możliwości z komputerów i tabletów, biorą udział w zajęciach „Książka na deser” dla ŚDS oraz tematyczne zajęcia dla WTZ.,
- usługa tzw. „Książka na telefon” dla osób nie mogących samodzielnie przyjść do biblioteki – usługa ta miała w tym roku szczególne zastosowanie,
- lekcje i wycieczki do biblioteki dla różnych odbiorców,
- Klub Małego Czytelnika,
- zajęcia w ferie zimowe i wakacje dla dzieci,
- spotkania autorskie – w roku sprawozdawczym miało miejsce spotkanie z Arturem Andrussem i Anną Balińską,
- promocja książki pt. „Piewca Ziemi Lubawskiej” - o postaci Teofila Ruczyńskiego (1896 - 1979) opowiadał autor książki, historyk i publicysta dr Jan Chłosta.

Szeroko pojęta promocja czytelnictwa przyjęła też formę organizowanych konkursów i akcji np.:

- Mała Książka Wielki Człowiek,
- wystawa i prelekcja „Żołnierze Wyklęci na Ziemi Lubawskiej”,
- całoroczny konkurs „Literacki fragmencik na momencik”,
- różnego typu akcje na FB aktywizujące literacko naszych przyjaciół z social mediów, np. Łamańce językowe „nadWYRAZ trudne”, ankiety dotyczące gwary lubawskiej,
- konkursy np. „Fotograficzne impresje literackie” (VII edycja), „Biblioteczne ozdoby choinkowe”, „Wakacje z książką”, „Zakład o zakładkę”, „Jaka to książka”,
- „Maj miesiącem przebaczenia” - prosimy o zwrot książek wszystkich dłużników bez wyciągania konsekwencji z tytułu przetrzymywania książek,

- wystawa rysunku Iwony Górskiej,
 - wystawa „Malarskie powieści do wiersza Chaplin w Lubawie” ks. J. S. Pasierba
 - prace grupy rysowników działającej przy LCAS, prowadzonej przez Romana Graszkiwicza,
 - Tydzień Bibliotek,
 - Narodowe Czytanie,
 - Tydzień Książek Zakazanych,
 - Akcja „Czytamy Polecamy” – zachęcająca naszych czytelników do promowania biblioteki i zapisania się do niej, dzięki czemu obydwie osoby zostaną nagrodzone,
 - zestawienia TOP 10 wypożyczalni dla dorosłych,
- oraz inne akcje naszej biblioteki, np.:
- „Podaruj książkę bibliotece” (akcja całoroczna), która cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony czytelników i sympatyków książek. Dzięki tej akcji jest w naszej bibliotece stały „Kiermasz książki”.
 - Aktywny udział biblioteki w akcjach organizowanych przez miasto (Dni Lubawy, wystawy, kiermasze, promocje regionalnych wydawnictw i gadżetów).

13.3. Kino „Pokój”

Frekwencja w Kinie „Pokój” w roku 2023:

Miesiąc	Ilość seansów	Ilość widzów
styczeń	56	1043
luty	72	2024
marzec	72	868
kwiecień	54	166
maj	60	268
czerwiec	67	859
lipiec	43	1136
sierpień	48	1501
wrzesień	66	1267
październik	77	1917
listopad	73	1668
grudzień	87	1560
suma	775	14277

13.4. Lubawskie Centrum Aktywności Społecznej

Wydarzenia:

- goście zwiedzający indywidualnie – 3 115 osób,
- wycieczki – 1 685 osób,
- koncerty – 827 osób,
- seniorzy (+ UTW, Wrzosa, Amazonki) – 1 722 osób,
- warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży – 6 354 osób,
- inne (spotkania, konferencje, wernisaże) – 7 388 osób.

W każdą środę odbywają się spotkania zespołu Wrzosa. W każdy czwartek odbywają się spotkania Amazonki oraz kobiet w ciąży. W piątki i niedziele grupa AA. W LCAS działa

Miejski Punkt Pomocy Rodzinie, gdzie przez cały tydzień przyjmują psychologowie, psychoterapeuci oraz prawnik.

13.5. Ochrona zabytków

Ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy należy do obowiązków i kompetencji samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840, z późn. zm.). Realizacji tych zadań ma służyć m. in. prowadzenie gminnej ewidencji zabytków oraz opracowywanie i późniejsza realizacja Gminnego programu opieki nad zabytkami. Jego celem jest określenie priorytetów gminy w odniesieniu do własnego dziedzictwa kulturowego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz wskazanie instrumentów niezbędnych do realizacji tej polityki w okresie czteroletnim. Aktualnie obowiązujący Program został przyjęty Uchwałą Nr XXIX/272/2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Gminy Miejskiej Lubawa na lata 2021 – 2024”. Nadrzędnym celem planu w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami jest ochrona oraz efektywne zarządzanie materialnym dziedzictwem kulturowym, w tym dążenie do poprawy stanu zabytków, ich konserwacji, rekonstrukcji, adaptacji i rewitalizacji w celu wykorzystania potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym. Cel nadrzędny realizowany jest poprzez wieloletnie działania polegające na:

- planowym i konsekwentnym realizowaniu zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków,
- powiązaniu zadań służących ochronie wartości kulturowych ze strategią rozwoju gminy,
- wykorzystaniu walorów zabytkowych jako czynnika wpływającego na rozwój i promocję gminy,
- próbie uwzględnienia ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu w dokumentach planistycznych miasta,
- wspieraniu projektów pośrednio związanych z opieką nad zabytkami i zagospodarowaniu obiektów zabytkowych.

W 2023 roku dofinansowano:

- prace konserwatorskie przy ogrodzeniu - remont zabytkowego muru ogrodzeniowego odcinek od ulicy Piaskowej - 4 przeszła w zabudowaniach zespołu szpitala miejskiego w Lubawie wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie w dniu 8 września 2003 r. pod nr A-4258. Beneficjent - Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Chełmińsko-Poznańska, kwota dotacji 20.000,00 zł, całkowity koszt zadania 80 110,64 zł.

14. Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy dotyczące kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Dokładnie tak rolę samorządu terytorialnego formułuje ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Lubawski samorząd wspiera rozwój sportu i rekreacji dwutorowo, poprzez budowę i utrzymywanie obiektów sportowych oraz wsparcie działalności klubów sportowych.

14.1. Infrastruktura sportowa i jej wykorzystanie

Terenami rekreacyjnymi i urządzeniami i sportowymi zarządza Ośrodek Sportu i Rekreacji. Główną bazą są obiekty przy ul. Łąkowej. Należą do nich:

- Stadion Łazienkowski: pełnowymiarowe boisko piłkarskie wraz z bieżnią syntetyczną, urządzeniami do uprawiania lekkiej atletyki i trybuną na 1 160 miejsc,
- pełnowymiarowe boisko treningowe,
- boisko boczne (niepełnowymiarowe),
- cztery korty tenisowe,
- dwa boiska do siatkówki plażowej.

W sąsiadującym z nimi pawilonie sportowym, w którym mieści się administracja OSiR, znajduje się zaplecze sportowe, w którego skład wchodzi hala sportowa, szatnie, siłownia, sauna, zaplecze noclegowe wraz z kuchnią i stołówką. W administracji OSiR znajduje się także Hala Widowiskowo-Sportowa przy ul. Św. Barbary 45. W sąsiedztwie funkcjonuje boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią syntetyczną, przekształcane w okresie od grudnia do końca lutego w lodowisko. W 2022 roku ruszyła długo oczekiwana przez środowisko piłkarskie i OSiR budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem, która w wyniku różnych opóźnień była kontynuowana w 2023 roku.

Przybliżona liczba indywidualnych wejść na obiekty sportowe i rekreacyjne:

Obiekt	Liczba wejść w 2023 roku
Boisko wielofunkcyjne, ul. Św. Barbary 45	880
Boiska do siatkówki plażowej, ul. Łąkowa 8	75
Hala sportowa, ul. Łąkowa 8	1300
Hala W-S, ul. Św. Barbary 45	1 500
Korty, ul. Łąkowa 8	920
Lodowisko, ul. Św. Barbary 45	2 300
Park linowy (Łazienki Lubawskie)	1 300
Sauna, ul. Łąkowa 8	120
Siłownia, ul. Łąkowa 8	3 900

Przybliżona liczba wejść na obiekty sportowe OSiR przez kluby sportowe:

Obiekt	Liczba wejść w 2023 roku
Hala sportowa, ul. Łąkowa 8	9400
Hala W-S, ul. Św. Barbary 45	12500
Sauna	270
Siłownia	1400
Boisko główne i treningowe ul. Łąkowa 8	15 500

Obiektami zarządza lubawski OSiR w formie zakładu budżetowego. W 2023 roku utrzymywał się z dotacji przedmiotowej w wysokości 1 713 213,00 zł oraz wpływów własnych w wysokości 1 116 937,49 zł (netto), brutto 1 187 306,19 zł. Wraz z rozwojem klubów sportowych, zwłaszcza grup dziecięcych i młodzieżowych klubów piłkarskich, we znaki daje

brak boisk i szatni. Problem ten zostanie częściowo rozwiązany dzięki budowie boiska z nawierzchnią syntetyczną.

14.2. Imprezy rekreacyjno – sportowe organizowane przez OSiR w Lubawie w 2023 r:

- 15.01 – Turniej eliminacyjny MP U19 w futsalu - współorganizacja – 150 osób,
- 23.01 – Zimowe Ferie z OSiR – gry i zabawy na lodowisku – 70 osób,
- 24.01 – Zimowe Ferie z OSiR – turniej piłki halowej – 45 osób,
- 25.01 – Zimowe Ferie z OSiR – bezpłatne korzystanie z siłowni – 20 osób,
- 26.01 – Zimowe Ferie z OSiR – turniej tenisa stołowego – 25 osób,
- 30.01 – Zimowe Ferie z OSiR – gry i zabawy na lodowisku – 60 osób,
- 31.01 – Zimowe Ferie z OSiR – turniej w piłkarzyki stołowe – 15 osób,
- 1.02 – Zimowe Ferie z OSiR – bezpłatne korzystanie z siłowni – 20 osób,
- 2.02 – Zimowe Ferie z OSiR – turniej w darta – 6 osób,
- 5.02 – Lubawska Liga Darta – 60 osób,
- 19.02 – Walentynkowy LAP Cup - współorganizacja – 140 osób,
- 3-5.03 – Obóz kadry wojewódzkiej rugby - współorganizacja – 30 osób,
- 11.03 – Constract CUP rocz. 2013 - współorganizacja – 120 osób,
- 12.03 – Constract CUP rocz. 2014 - współorganizacja – 120 osób,
- 12.03 – Koncert charytatywny – współorganizacja – 200 osób,
- 18.03 – Zawody siłowe w wyciskaniu sztangi – 25 osób,
- 18.03 – Sobótki lekkoatletyczne – współorganizacja – 250 osób,
- 19.03 – Lubawska Liga Darta – 60 osób,
- 19.03 – Ogólnopolski turniej tańca towarzyskiego o Puchar Burmistrza Lubawy - współorganizacja – 650 osób,
- 13-16.04 – Obóz turniej rugby - współorganizacja – 30 osób,
- 1.05 - Mistrzostwa Lubawy w jeździe na hulajnogach – 250 osób,
- 3.05 – Kryterium Kolarskie im. E. Groszkowskiego – współorganizacja – 500 osób,
- 6.05 – Seminarium szkoleniowe z Joanną Jędrzejczyk - współorganizacja – 100 osób,
- 7.05 – Koncert charytatywny - współorganizacja – 350 osób,
- 9.05 – Mityng lekkoatletyczny – współorganizacja – 120 osób,
- 14.05 – Mityng lekkoatletyczny LZS – współorganizacja – 200 osób,
- 21.05 – Grand Prix Lubawskiej Ligi Darta – 40 osób,
- 28.05 – Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka – 150 osób,
- 1.06 – Piknik kolory holi – współorganizacja – 300 osób,
- 4.06 – Piknik rodzinny – współorganizacja – 450 osób,
- 22.06 – Zawody strzeleckie – 25 osób,
- 23-25.06 – Dmuchańce, plac zabaw dla dzieci – współorganizacja – 400 osób,
- 29.06 – Szkolenie psów policyjnych – współorganizacja – 40 osób,
- 9.07 – Wakacyjne zawody wędkarskie dla dzieci – 120 osób,
- 12.07 – Wakacyjny turniej piłkarski – 15 osób,
- 16.07 – Zawody wędkarskie dla seniorów – 35 osób,
- 19.07 – Wakacyjny turniej w bule – 15 osób,
- 25-27.07 – Festiwal muzyczny Soundela – współorganizacja – 400 osób,
- 30.07 – Festiwal baniek mydlanych – współorganizacja – 250 osób,

5-6.08 – Retro Show – III Zlot Pojazdów Klasycznych i Zabytkowych – współorganizacja – 120 osób,
20.08 – XII Lubawska Dycha plus biegi towarzyszące – 1200 osób,
12.08 – Tenisowy turniej o Mistrzostwo Ziemi Lubawskiej – współorganizacja – 40 osób,
13.08 – Otwarte zawody wędkarskie – 60 osób,
13.08 – Piknik wojskowy – współorganizacja – 1200 osób,
22-26.08 – eliminacje Ligi Mistrzów w futsalu – współorganizacja - 1300 osób,
25-27.08 – Dni Lubawy – współorganizacja – 13000 osób,
23.09 – Regionalne Święto Jabłka – współorganizacja – 1000 osób,
24.09 – Ogólnopolski turniej rugby – współorganizacja – 350 osób,
6.10 – Powiatowe zawody lekkoatletyczne – współorganizacja – 120 osób,
11.10 – Jesienne Zawody Latawcowe – 170 osób,
14.10 – Uliczna gra miejska – 35 osób,
19.10 – Olimpiada osób niepełnosprawnych – współorganizacja – 250 osób,
28.10 – Bałtycka Liga Młodzików w zapasach - współorganizacja – 150 osób,
4.11 – Halowy turniej tenisowy LTT Laver - współorganizacja – 40 osób,
5.12 – Mikołajkowy turniej zapaśniczy – współorganizacja – 110 osób,
9.12 – Zawody siłowe w wyciskaniu sztangi – 20 osób,
10.12 – Mikołajkowy LAP Cup - współorganizacja – 140 osób,
17.12 – Lubawska Liga Darta – 60 osób,
27-30.12 – Zgrupowanie kadry wojewódzkiej w zapasach – współorganizacja – 120 osób.

Cykliczna współorganizacja:

- piłkarskie i futsalowe mecze ligowe grup seniorskich i młodzieżowych Motoru Lubawa i Constructu Lubawa – łącznie ok. 120 spotkań, w których uczestniczyło ok. 15 000 osób. Ponadto OSiR przygotowuje obiekty w celu przeprowadzenia meczów ligowych MLKS Motor Lubawa – piłka nożna – wszystkie grupy, wszystkie kolejki oraz KS Construct Lubawa – piłka halowa – wszystkie grupy, wszystkie kolejki.

14.3. Kluby sportowe

Na terenie miasta w 2023 roku funkcjonowało 14 klubów sportowych. Część z nich systematycznie, a część okazjonalnie korzystała z obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji przy organizacji treningów i zawodów sportowych.

Kluby sportowe:

1. Automobilklub Lubawski - Kleina Team.
2. Centrum Sportów Walki "CHAMPION".
3. Lekkoatletyczny Klub Sportowy "LUBAWA".
4. Lubawskie Towarzystwo Tenisowe "Laver".
5. Ludowy Klub Kolarski "ZIEMIA LUBAWSKA".
6. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "KOPERNIK".
7. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "LUBAWIAK".
8. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy "SOKÓŁ".
9. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy Motor Lubawa.
10. Uczniowski Klub Sportowy "DEBIUT LUBAWA".
11. Lubawska Akademia Piłkarska.

12. Lubawski Klub Rajdowy.
13. Amatorcki Klub Sportowy – Lubawa Kocha Biegać.
14. Grupa Rajdowa Lracing.
15. Moto-Progres Lubawa
16. Lubawskie Towarzystwo Wędkarskie
17. Uczniowski Klub Sportowy Lubawski Klub Taneczny w Lubawie - w likwidacji.

Z obiektów OSiR korzystają także kluby spoza Lubawy. Systematycznie KS Constract Lubawa, którego grupy młodzieżowe korzystają z hal sportowych i boisk, a grupa seniorska rozgrywa na terenie Hali Widowiskowo-Sportowej mecze w ramach ekstraklasy futsalu. Kluby same organizują zawody sportowe w ramach współzawodnictwa sportowego. Trzy działające w Lubawie i korzystające z miejskiego dofinansowania kluby piłkarskie, tj.: MLKS Motor Lubawa, Lubawska Akademia Piłkarska i KS Constract uczestniczą w rozgrywkach ligowych organizowanych przez Polski oraz Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej. Dotyczy to grup dziecięcych i młodzieżowych we wszystkich kategoriach wiekowych. W rywalizacji sportu kwalifikowanego, tj. rozgrywkach organizowanych przez ogólnopolskie związki sportowe udział biorą także lekkoatleci z LKS Lubawa, zapaśnicy MLKS Sokół oraz zawodnicy wschodnich sztuk walki z CSW Champion Lubawa.

W rankingu systemu sportu młodzieżowego przygotowanego rokrocznie przez Zespół Metodyczny Instytutu Sportu w Warszawie Lubawa zdobyła 58 punktów i zajęła 352 miejsce na 2 478 gmin w Polsce i 921 uwzględnionych w raporcie. Oznacza to wzrost o 10,8 pkt. i 52 miejsca w stosunku do 2021 r. W woj. warmińsko mazurskim dało to miejsce 17, spadek o dwa. Spośród miejskich klubów miejskich punktowały: Lekkoatletyczny Klub Sportowy Lubawa – 31, Sokół Lubawa – 23 oraz Centrum Sportów Walki Champion Lubawa – 4 pkt. Warto odnotować punkty zdobyte przez Constract Lubawa 72,36, wzrost aż o 47,54 pkt. Niestety te punkty nie zasilają puli miejskiej, ponieważ klub Constract jest zarejestrowany na terenie sąsiedniej Gminy Lubawa.

Burmistrz miasta podczas dorocznej Lubawskiej Gali Sportu nagradza najlepszych zawodników, trenerów i działaczy w roku poprzedzającym. Łączna pula nagród finansowych i rzeczowych wyniosła w 2023 roku 26 465 zł.

14.4. Wspieranie klubów sportowych

W 2023 roku miasto finansowało następujące zadania publiczne z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wieku 11-18 lat z miasta Lubawa. Podmiotami realizującymi zadanie był Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy Motor Lubawa – kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 37 000 zł oraz Klub Sportowy Constract - kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 30.000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wieku 4-10 lat z miasta Lubawa. Podmiotami realizującymi były Lubawska Akademia Piłkarska – kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 6 500 zł oraz Klub Sportowy Constract - kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 8 500 zł,

- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z lekkiej atletyki dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizował Lekkoatletyczny Klub Sportowy "LUBAWA". Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 30 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z zapasów dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizował Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy "Sokół". Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 30 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z kickboxingu dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Wybrano ofertę Centrum Sportów Walki „Champion”. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 30 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z futsalu - piłki nożnej halowej dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizowały: Lubawska Akademia Piłkarska – kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania wyniosła 6 000 zł oraz Klub Sportowy Constract za kwotę 14 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z tenisa ziemnego dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Wybrano ofertę Lubawskiego Towarzystwa Tenisowego „Laver”. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 5 000 zł,
- organizacja Bałtyckiej Ligi Młodzików w zapasach w stylu klasycznym o Puchar Burmistrza Miasta Lubawa. Kwota przyznanej dotacji dla Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego “Sokół” wyniosła 6 000 zł,
- popularyzacja sportów samochodowych. Kwota przyznanej dotacji dla Lubawskiego Klubu Rajdowego wynosiła 10 000 zł.

Kluby sportowe skorzystały także z dodatkowego wsparcia ze środków finansowych z budżetu na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w wysokości od 4 000 do 12 000 złotych. W ramach finansowania zadań własnych w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, samorząd współfinansował rozgrywki drużyny seniorskiej klubu MLKS Motor Lubawa, wspierając zadanie pn. „Udział klubu sportowego w rozgrywkach ligowych piłki nożnej organizowanych przez PZPN w kategoriach wiekowych seniorów”. Konkurs został ofert na podstawie Uchwały Nr XV/131/2016 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Miejskiej Lubawa w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Z 2019 r., poz. 5956). Na zadanie przekazano dotację w wysokości 50 000 zł. Łącznie dotacje dla klubów sportowych, które organizują imprezy oraz zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych wyniosły w 2023 r. 359 900 zł.

14.5. Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna

O ile zajęcia sportowe odbywają się w głównej mierze na terenie obiektów OSiR, aktywną rekreację fizyczną można uprawiać na terenie całego miasta. Funkcję rekreacyjną sprawuje podległy OSiR park miejski Łazienki Lubawskie. Mieszkańcy i przyjezdni korzystają z ławek, alejek, placu zabaw dla dzieci, a także siłowni zewnętrznej i usytuowanego na terenie Łazienek parku linowego. W sierpniu 2023 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego na terenie Łazienek powstała tężnia solankowa. W pozostałych częściach miasta lokują się także inne, drobne inwestycje aktywizujące fizycznie mieszkańców, podnoszące atrakcyjność turystyczną.

Z inicjatywy samorządu lub wspólnot mieszkaniowych funkcjonują place zabaw przy ul. Gdańskiej (osiedla „stara” i „nowa” Gdańska), ul. Asta (wraz z siłownią zewnętrzną), ul. Łąkowej, ul. Piaskowej i przy Szkole Podstawowej im. Kopernika przy ul. Rzepnikowskiego, przy ul. Chrobrego wraz z siłownią zewnętrzną. Popularnym miejscem spacerów, biegania i przejażdżek rowerowych jest ścieżka pieszo - rowerowa od zalewiska przy ul. Kopernika do sanktuarium w Lipach o długości 5,4 km w obie strony, stanowiąc dobre miejsce do aktywności ruchowej, a wraz z urokliwie usytuowanym Sanktuarium, także atrakcją turystyczną. Wraz z 520 metrową ścieżką przy ulicy Kazimierza Wielkiego i ul. Gdańskiej łączna długość ścieżek rowerowych na terenie Lubawy sięgnęła 12,2 kilometrów, z czego odcinkiem o długości 5,44 km administruje Wojewódzki Zarząd Dróg w Olsztynie. Miejscem rekreacji dla dzieci i młodzieży jest skatepark przy ul. Gdańskiej.

14.6. Kultura fizyczna w budżecie miasta

Łączne wydatki miasta na kulturę fizyczną wyniosły w 2023 r. 3 607 163,34 zł., spośród których wydatki bieżące wyniosły 2 011 178,00 zł., a majątkowe 1 595 985,34 zł. Stanowi 4,7 % wydatków miasta w 2023 r.

15. Działanie społeczne

15.1. Młodzieżowa Rada Miasta

W dniu 20 czerwca 2023 roku w siedzibie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej odbyła się III sesja Młodzieżowej Rady Miasta, podczas której podziękowanie za pracę z rąk Burmistrza Macieja Radtke, Przewodniczącego Rady Jana Sarnowskiego i opiekuna Młodzieżowej Rady Iwony Pruchniewskiej odebrało czterech radnych, których mandaty wygasły z powodu ukończenia szkoły. W październiku 2023 roku w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika odbyły się wybory uzupełniające, a nowo wybrani radni ślubowanie złożyli podczas sesji, która odbyła się w dniu 29 listopada 2023 roku. Młodzieżowi radni podczas sesji podjęli uchwałę w sprawie planu pracy na rok szkolny 2023/2024, a wśród wielu planów znalazły się m.in. takie działania jak przeprowadzenie akcji DKMS „Zostań dawcą szpiku”, współorganizacja zawodów strzeleckich z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Lubawie, organizacja Dnia Dziecka połączona z lubawskim „Mam talent” i kolorami Holi we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury, przeprowadzenie ankiety na temat potrzeb młodzieży w mieście czy realizacja filmu promującego adopcję psów z terenu miasta przebywających w schronisku w Tatarach.

15.2. Żłobek Miejski „Akademia Maluszka”

Żłobek Miejski „Akademia Maluszka” zapewnia warunki sprzyjające optymalnemu rozwojowi dzieci, uwzględniając ich wiek, potencjał, emocjonalną wrażliwość oraz potrzebę wsparcia ze strony dorosłych w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Placówka działa zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz dokumentami określającymi zasady opieki nad dziećmi, co stanowi fundament dla konsekwentnych i spójnych działań podejmowanych przez cały personel. Formalna i merytoryczna dokumentacja żłobka stanowi kluczowy element w definiowaniu celów, zadań oraz wspólnych wartości dotyczących pracy z dziećmi i ich rodzinami, co umożliwia zespołowi realizację misji placówki na najwyższym poziomie.

Zapisy do żłobka:

Żłobek zapewnia 60 miejsc opieki dla dzieci do lat 3 z rodzin zamieszkałych na terenie Lubawy. W przypadku dysponowania wolnymi miejscami Żłobek Miejski może sprawować opiekę nad dziećmi spoza terenu Lubawy. Rekrutacja do żłobka odbywa się przez cały rok, w miarę wolnych miejsc, zgodnie z kolejnością zgłoszeń. Proces rekrutacji nowych podopiecznych na nadchodzący rok żłobkowy rozpoczyna się od 1 maja do 31 maja zgodnie z obowiązującym Regulaminem Rekrutacji.

Z końcem sierpnia 2023 r. żłobek pożegnało 19 trzyletnich dzieci, które przeszły do przedszkoli znajdujących się na terenie miasta. Wszystkie wymienione dzieci osiągnęły dojrzałość przedszkolną i bez problemów zaadaptowały się w nowym otoczeniu.

Od 1 września 2023 r. nastąpiła zmiana lokalizacji. Żłobek został przeniesiony na ul. Św. Barbary 45. Zyskał większą powierzchnię z 410,66 m² na 556,30 m², co pozwoliło na utworzenie dodatkowej grupy i zwiększenie liczby dzieci do 60. W nowej placówce żłobka powstały 3 grupy po 20 dzieci. Dzięki podjętym decyzjom przez Radę Miasta Lubawa w 2023 r. liczba rodziców oczekujących na wolne miejsce w żłobku, zmniejszyła się znacząco i na dzień 31 grudnia wynosiła 13 dzieci z terenu miasta Lubawy oraz 8 dzieci spoza miasta Lubawy.

Opieka w Żłobku

Dzieci uczęszczające do „Akademii Maluszka” w roku 2023 r.

od 1 stycznia do 31 sierpnia uczęszczało 32 dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, po 16 wychowanków w dwóch oddziałach. Od 1 września do 31 grudnia uczęszczało 60 dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, po 20 wychowanków w trzech oddziałach. Najmłodsze dzieci przyjęte do Żłobka były w wieku 8 miesięcy, a najstarsze w wieku 2 lat i 1 msc. Na dzień 31.12.2023 r. w Żłobku przebywało: 5 dzieci w wieku do roku, 26 dzieci w wieku od 1 do 2 lat i 29 dzieci w wieku od 2 do 3 lat.

Finansowania działalności żłobka: całkowity koszt funkcjonowania Żłobka w 2023 roku wyniósł 981 417,73 zł. W placówce zrealizowano dochody wynikające z wpłat od rodziców i odsetek bankowych w kwocie 401 777, 63 zł, które stanowią 41% wydatków na żłobek.

Opieka nad dzieckiem w Żłobku jest odpłatna i obejmuje miesięczną opłatę stałą za pobyt dziecka w placówce oraz opłatę za wyżywienie. Wysokość opłaty stałej ustala Rada Miasta Lubawa w drodze odrębnej uchwały. Natomiast wysokość opłaty za wyżywienie uzależniona jest od złożonych ofert w ramach Regulaminu udzielania zamówień publicznych. Dyrektor Żłobka zawiera umowę z firmą cateringową, która oferuje niższą cenę za wykonanie usługi będącej przedmiotem zamówienia z uwzględnieniem szczegółowego opisu produktów służących do wykonania posiłków i warunków określających ich realizację. Opłatę za pobyt oraz wyżywienie dzieci korzystających z opieki żłobkowej wnoszą rodzice na podstawie zawartej umowy cywilno - prawnej. W przypadku zgłoszonej nieobecności dziecka w żłobku rodzicom dziecka przysługuje zwrot opłaty za wyżywienie dziennej stawki kosztów wyżywienia, natomiast opłata stała nie podlega zwrotowi.

Opłaty

Opłata stała w roku 2023 za pobyt dziecka w Żłobku wynosiła 650 zł brutto. Należy nadmienić, że w dalszym ciągu utrzymano system zróżnicowanej odpłatności w żłobku, uwzględniający korzystanie ze zniżek. Na uwagę zasługuje fakt, że wszyscy rodzice korzystają z przysługujących im zniżek: 47 rodziców korzysta ze (zniżka 15 %) przysługującej posiadaczom Lubawskiej Karty Mieszkańca, 4 rodziców korzysta z (10 % zniżki)

przysługującej posiadaczom Karty Przyjaciela Lubawy, 3 rodziców korzysta ze (zniżki 50 %) przysługującej na drugie dziecko uczęszczające do żłobka, 1 rodzic korzysta ze (zniżki 80 %) przysługującej na trzecie dziecko uczęszczające do żłobka, 2 samotne matki korzystają ze (zniżki 30 %). Ustawa z 17 listopada 2021 r. o Rodzinnym Kapitale Opiekuńczym (Dz. U. z 2023 r., poz. 883), umożliwia korzystanie z dwóch rodzajów wsparcia finansowego dla rodziców wychowujących dzieci do lat 3, tj. Rodzinny Kapitał Opiekuńczy (RKO) lub Dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku (tzw. „dofinansowanie”). Z pierwszego wsparcia wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 500 zł msc., dla dzieci w wieku od 12 msc do 36 msc. korzysta 26 rodziców (stan na dzień 31.12.2023 r.). Natomiast z drugiego wsparcia wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wysokości do 400 zł msc. dla dzieci pierwszych lub jedynych w rodzinie uczęszczających do żłobka korzysta 34 rodziców (stan na dzień 31.12.2023 r.).

Opłata za wyżywienie dziecka w roku 2023 wynosiła 17,50 zł. Dostawcą posiłków od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. była Firma Hallon Sp. z o.o.

Zatrudnienie

Personel żłobka tworzą pracownicy administracyjni oraz personel pomocniczy, który zapewnia sprawne funkcjonowanie placówki. Wszyscy pracownicy są zaangażowani i skoncentrowani na działaniach związanych z rozwojem dzieci, budowaniem zaufania wśród rodziców oraz tworzeniem przyjaznej atmosfery w placówce.

Analiza zatrudnienia – stan zatrudnienia na 31.12.2023 r.

W Żłobku zatrudnionych jest 16 pracowników na 14,50 etatu: opiekunowie – 8 etatów, (w tym 1 etat urlop macierzyński i rodzicielski), pokojowe/młodszy opiekunowie - 4 etaty, (w tym 1 etat urlop macierzyński i rodzicielski), kucharz 1 etat, administracja – dyrektor – 1 etat, 0,25 etatu -intendent, konserwator – 0,25 etatu. Aktualnie zatrudnionych jest 2 pracowników na zastępstwo, na urlopie macierzyńskim i rodzicielskim przebywa 2 pracowników. Od 1 września 2023 r jest zatrudniona pielęgniarka pracująca na umowę zlecenie.

Działania żłobka

W zakresie swojej działalności Żłobek Miejski współpracuje zarówno z instytucjami publicznymi, jak i prywatnymi. Należą do nich: Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Iławie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie, Ochotnicza Straż Pożarna, Miejski Ośrodek Zdrowia, drukarnia RAMPI w Iławie i inne.

Działania promocyjne Żłobka: Działania promocyjne żłobka mają kluczowe znaczenie w budowaniu pozytywnego wizerunku oraz wzbudzania zainteresowania wśród nowych rodzin. Oto przykład kompleksowych działań promocyjnych:

Regularna aktywność w mediach społecznościowych poprzez: publikowanie atrakcyjnych treści na profilach żłobka w mediach społecznościowych (zdjęcia z codziennej działalności, porady dla rodziców, informacje o wydarzeniach), aby budować społeczność wokół żłobka i zachęcać do interakcji.

Prowadzenie strony internetowej żłobka, Biuletynu Informacji Publicznej.

Współpraca z mediami lokalnymi - przekazywanie informacji dotyczących działalności Żłobka np.: miesięcznik – „Samorządowa Lubawa”,

Współpraca z działem promocji miasta.

Stworzenie i dystrybucja atrakcyjnych ulotek, broszur oraz plakatów w miejscach często odwiedzanych przez rodziców,

Prowadzenie kroniki Żłobka „Akademia Maluszka” itp.

Projekty realizowane przez żłobek w roku 2023:

Projekt Charytatywno-Ekologiczny pt.: „Nakrętki Zbieramy – Ksaweremu Pomagamy” - adresowany był do opiekunów/pracowników Żłobka Miejskiego w Lubawie, Rodziców dzieci uczęszczających do placówki „Akademia Maluszka” oraz do wszystkich osób wyrażających gotowość i chęć niesienia pomocy w formie zbierania plastikowych nakrętek.

Projekt pt.: „Żłobkowiec Przyjacielem Przyrody” przy współpracy z Firmą IKEA INDUSTRY.

Projekt czytelniczy „Akademia Maluszka wśród książek – Czytanie na dywanie” - Program skierowany jest do dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego w Lubawie ich rodziców i opiekunów.

Podsumowanie

Nadrzędnym celem funkcjonowania Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka” jest skuteczna realizacja zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, co oznacza świadczenie najwyższej jakości usług, które uwzględniają oczekiwania i wymagania rodziców i dzieci oraz innych klientów żłobka, a także ciągłe doskonalenie i aktywne włączanie się w działania sprzyjające rozwojowi placówki, zmierzające do stałego podnoszenia poziomu jakości pracy żłobka. Opieka, wychowanie i edukacja małych dzieci wymagają kierowania się mądrością i życzliwym podejściem do dziecka. Realizacja codziennego harmonogramu dnia oraz propozycje zabaw i zajęć edukacyjnych mają zachęcać do aktywności i wzbudzać ciekawość dzieci. Oferta spędzania czasu w żłobku jest atrakcyjna zarówno poznawczo, jak i emocjonalnie. Opiekunowie starają się, aby dziecięca radość pokonała tęsknotę za domem i bliskimi. Dążymy do rozwijania wrodzonych możliwości i zdolności naszych wychowanków. W toku wychowawczej i edukacyjnej działalności wydobywamy z naszych podopiecznych to, co najlepsze i najbardziej cenne, aby kolejny etap edukacji przedszkolnej był wspaniałą przygodą w poznawaniu dziecięcego świata, na miarę indywidualnych możliwości każdego dziecka.

Dane znajdujące się w Raporcie zawierają informacje ogólne, natomiast szczegółowa analiza znajduje się w Sprawozdaniu z działalności Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka” za rok 2023.

15.3. Karty lojalnościowe

Tak, jak w poprzednich latach, mieszkańcy mogli korzystać z 3 kart lojalnościowych: Miejskiej Karty Dużej Rodziny, Lubawskiej Karty Seniora oraz Lubawskiej Karty Mieszkańca.

W 2023 r. wydano nowe karty w ilości:

- Lubawska Karta Dużej Rodziny – 22 rodziny,
- Lubawska Karta Seniora – 114,
- Lubawska Karta Mieszkańca – 508.

W roku 2020 Rada Miasta Lubawa podjęła uchwałę o przyjęciu programu „Karta Przyjaciela Lubawy”. Program skierowany jest do pełnoletnich osób nie zameldowanych na terenie miasta, które spełniają jeden z poniższych warunków:

- dana osoba jest zatrudniona na umowę o pracę w jednym z zakładów, którego siedziba znajduje się w granicach administracyjnych Lubawy, w takim wypadku Kartę otrzymuje również współmałżonek oraz dzieci,
 - dziecko uczęszcza do placówki oświatowej, dla której organem założycielskim jest Rada Miasta Lubawa lub Żłobka Miejskiego „Akademia Maluszka” w Lubawie
- W 2023 r. wydano takich 33 kart.

15.4. Ogólnopolska i Warmińsko - Mazurska Karta Seniora

Tak, jak w poprzednich latach, mieszkańcy miasta Lubawa powyżej 60 roku życia mogli korzystać z Ogólnopolskiej Karty Seniora, którą wydaje Urząd Miasta Lubawa w porozumieniu ze Stowarzyszeniem MANKO z Krakowa. W 2023 r. wydano 118 takich kart. Pośredniczymy także w przekazywaniu wniosków do Urzędu Marszałkowskiego w celu wyrobienia Warmińsko - Mazurskiej Karty Seniora. W roku 2023 r. złożone zostały 24 wnioski.

15.5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2022 r. obowiązywał roczny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi zapisany w Uchwale Nr XXXIV/307/2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy miasta Lubawa na 2022 rok z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2022 r., poz. 615, 695).

W 2022 roku Gmina Miejska Lubawa zleciła organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych zgodnie z priorytetami wyznaczonymi w § 7 Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2022 oraz na zadania mieszczące się w sferach określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Były to konkursy ofert w następujących obszarach tematycznych z zakresu:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na realizację 10 zadań publicznych,
- edukacji, nauki i wychowania na realizację 1 zadania,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym na realizację 8 zadań publicznych,
- z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego na realizację 3 zadań.

Jednego zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz jednego zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego nie udało się zrealizować. Na realizację zadania „Popularyzacja tenisa ziemnego. Organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z tenisa ziemnego dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa” nie wpłynęła żadna oferta, natomiast oferta, która wpłynęła na zadanie „Szerzenie kultury oraz historii średniowiecznej Lubawy” nie spełniła wymagań zawartych w otwartym konkursie ofert. Na realizację wyżej wymienionych zadań publicznych w 2022 r. podpisano 26 umów. Gmina Miejska Lubawa udzieliła dotacji w łącznej kwocie 352 700 zł. W otwartych konkursach ofert uczestniczyło 13 organizacji pozarządowych.

15.6. Programy profilaktyczne

Gmina Miejska Lubawa w roku 2023 realizowała Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lubawa na 2023. W ramach Programu, tak jak w latach poprzednich, funkcjonował Miejski Punkt

Pomocy Rodzinie, który swoją siedzibę od października 2020 r. ma na terenie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej przy ul. Biskupów Chełmińskich 1. Dzięki działalności Punktu mieszkańcy mogli korzystać ze wsparcia dwóch psychologów, w tym jednego psychoterapeuty uzależnień od środków psychoaktywnych, radcy prawnego, specjalisty terapii uzależnień od środków psychoaktywnych, specjalisty terapii uzależnień od alkoholu, pedagoga - psychoterapeuty oraz instruktora terapii uzależnień. Swoją działalność kontynuował Punkt Konsultacyjny MONAR. W sumie w ciągu całego roku udzielono wsparcia około 320 osobom. Odbyło się około 1300 konsultacji indywidualnych. Również kontynuowane były spotkania grupy edukacyjno - terapeutycznej dla osób uzależnionych. W roku 2023 odbyły się 44 spotkania, w których uczestniczyło w sumie 12 osób. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, prowadzone były przez specjalistę terapii uzależnień. W 2023 kontynuowano działania grupy terapeutycznej DDA i dla współuzależnionych. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu i uczestniczyło w nich w sumie około 10 osób.

Na terenie LCAS dwa razy w tygodniu kontynuowała swoje spotkania grupa AA Quo Vadis (ok. 12 osób). Udzielano wsparcia przy organizacji mitingów otwartych i mitingu rocznicowego. Przez cały rok szkolny kontynuowano realizację zapoczątkowanego w roku 2019 projektu „Lekcja Lubawa”. Młodzież miała możliwość integracji, rozwijania kompetencji emocjonalno społecznych, realizowania zainteresowań w ramach zajęć muzycznych i plastycznych. Jednym z efektów działalności „Lekcji Lubawa” jest powstały przy ulicy Kupnera mural przedstawiający Mikołaja Kopernika. W zajęciach brało udział w sumie około 12 uczniów lubawskich szkół. W miarę potrzeb w małych grupach lub indywidualnie odbywały się konsultacje psychoterapeuty z uczestnikami zajęć. Został zakupiony sprzęt do zajęć, materiały biurowe i artystyczne oraz gry. Ze środków w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki finansowane były organizowane z inicjatywy LCAS:

- spotkania edukacyjno profilaktyczne pn., „Spotkania przy kawie”, dwa razy w miesiącu poza okresem wakacyjnym. Wzięło w nich udział w sumie około 300 osób.
- zajęcia opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży „Gry planszowe i nie tylko...”, których celem była organizacja czasu wolnego dla dzieci oraz kształtowanie kompetencji emocjonalno społecznych. Zajęcia odbywały się w pierwszym półroczu,
- warsztaty integracyjno - edukacyjne dla dzieci i młodzieży w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Dzieci miały możliwość nabywania wielu pożytecznych umiejętności a także kształtowały kluczowe kompetencje emocjonalne społeczne.

Na terenie LCAS odbyły się warsztaty dla kobiet Wendo, w których udział wzięło łącznie 15 kobiet. Wspierano działalność wolontariatu, finansowano zakup nagród w konkursach dotyczących promocji zdrowego stylu życia, kształtowania postaw czy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W drodze ogłoszonych konkursów ofert zrealizowano zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Na zajęcia sportowe i muzyczne z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży oraz LRacing propagowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym przekazana została dotacja w wysokości 119 000,00 zł.

W czerwcu zorganizowano Letni Rodzinny piknik profilaktyczny, którego celem była integracja rodzin oraz promowanie zdrowego stylu życia. Było to podsumowanie działań w ramach Dni Rodziny. Współpracując z lubawskimi placówkami oświatowymi ze środków w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki, RPA i PN finansowano zakup nagród dla uczniów lubawskich szkół za udział w konkursach promujących zdrowy styl życia

ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego, z którym duża grupa młodych ludzi ma obecnie problemy jako pokłosie izolacji społecznej, którą wymusił stan pandemii. Ponadto realizowano różnego rodzaju zajęcia psychoedukacyjne i profilaktyczne dla uczniów lubawskich szkół. Były to warsztaty związane z problemami uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnieniami behawioralnymi, przemocy rówieśniczej, radzenia sobie z trudnymi emocjami i stresem. Podczas Dni Lubawy wystawione zostało stoisko profilaktyczne, w którym można było uzyskać informacje, gdzie na terenie miasta można uzyskać wsparcie specjalistyczne, rozpowszechniano materiały edukacyjno - informacyjne dotyczące problemów uzależnień i przemocy, gadżety promujące zdrowy i trzeźwy styl życia oraz gry edukacyjne dla najmłodszych mieszkańców tematycznie związane z uzależnieniami behawioralnymi.

W ramach podnoszenia kompetencji członków MKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników MOPS, szkolnych specjalistów zorganizowano tematyczne szkolenia, sfinansowano udział w studiach podyplomowych.

Koszt realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lubawa na 2023 r. wyniósł 485 527,88zł.

16. Lubawski Budżet Obywatelski

Lubawski Budżet Obywatelski w roku 2023 dotyczył realizacji zadania zgłoszonego i wybranego przez mieszkańców w głosowaniu przeprowadzonym w ramach konsultacji społecznych w roku 2022. Realizacja projektu „Budowa tężni solankowej na terenie Parku Miejskiego „Łazienki Lubawskie” zakończyła się 10 sierpnia ubiegłego roku. Wykonawcą była firma NOVUM Sp. z o.o. Sp. k. ze Szczytna, a całkowity koszt inwestycji wyniósł około 280 tysięcy złotych. W ramach zadania postawiona została drewniana konstrukcja wypełniona gałęziami drzew liściastych, nad którymi zamontowane zostały koryta opadowe, z których po rdzeniu spływa do umieszczonego na dole zbiornika pozostająca w ciągłym obiegu solanka. Wokół tężni powstaje aerozol bogaty w sole, któremu przypisuje się właściwości lecznicze oraz relaksacyjne.

Projekt przyjęty do realizacji w ramach Lubawskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2024 zakłada modernizację placu zabaw na terenie rekreacyjnym Przedszkola Miejskiego w Lubawie.

Burmistrz Miasta

/-/ mgr Maciej Radtke